

Latweefchu Awises.

58. gadagabjums.

Nr. 7.

Trefchdeenā, 14. (26). Februar.

1879.

Redakteera adrese: Pastor Sakranowicz, Luttrangen pr. Frauenburg, Kurland. — Ekspedizija Westhorn t. (Keyber) grammatu-bohdē Selgawā.

Rahditajs: No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunatahs sīnas. Weens tā ohts. Buszel desmitōs. Dohts pret dohtu. E tur gudriba. Atmina. Sludināshanas.

No eekschsemehm.

Muhfu Kungs un Keisars 5. Februar islaidis manifestu, kas tā skan:

Mehs Aleksanders II. no Deewa schehlastibas Keisars un wifu Kreemu Patwaldineeks pasludinam wiseem Saweem ustizameem pawalstneekem:

27. Janwar ir ar Muhfu atwehleschanu zaur Muhfu weetneeku Konstantinopelē tā galigā meera-deriba ar Turziju noslehgtā un schini deenā no Mums apstiprinata. Tapehz tad esam pawehlejuschi Sawam karaspehkam Balkanas puslā greestes atpakal us Kreewiju un pehz Berlīnes deribas norunahm Bulgarijā un Nihht-Rumelijā pamest tikai weenu apnemshanas korpusu deht tahs jaunās kahrtibas apdrohschināshanas, kas tur ir eewedama. Wīseem Muhfu ustizameem pawalstneekem ir zaur manifestu no 12. April 1877. sīnams, kalabad soh-bini pazehlahm, drohschi pahrlēzinati, ka Muhfu leeta ir taisniga, neshaubami ustizedami Muhfu slawenā karaspehka fēdibai un pasemigi tizedami us Deewa schehlastibu. Baldeems tam Wīsu-augstakam, tas breesmīgs karšč ir nobeigtōs zaur dauds slaweneem kara-eerohtschu dar-beem, kas Muhfu eerohtschus ir ar jaunu newihstamu slawu apsegu-schi un weduschī pee redsameem panahklumeem deht kristigu lauschu dshwes-buhshanas weeglināshanas orientā. Muhfu slawenā kara-spehka darbi Ēiropā un Asijā, tā pahri-eeshana par Donawu, tā drohschfērdigā apfargashana no Schipkas un Bajasidas, Turku armiju sawangofhana, Karfas eemeshana, pahri-eeshana par Balkanu un bahrgā gada-laikā eeshakta, uswareshana nobeigtā wīrsū-eeshana no Sofijas us Ēilipopeli un Udrianopeli, waliks us muhschigeem laikeem wīsas pafaulēs kara-wehstures rullōs eerakstīti. Zaur Muhfu karaspehka ahtru marschu pret Konstantinopeli tika tad Turku waldischana peespeesta, greestes pee Mums ar luhgshanu pehz tuhdaligas eerohtschu apstahdināshanas un meera-deribas punktu noteikshanas. Tahs no Mums tam brihscham preekschāliktas punktēs tika no Turka peenemtas. San-Stefanas preekschderibai deht Muhfu starptautigahm saitehm ar zī-tahm leelwalstihm waijadseja daschās punktēs saweenofchanahs arschihm leelwalstihm. Deht schihs weenprahrtibas panahlschanas, deht jaunu fajuku nowehrschanas un waditi no tahs wehleschanahs, galu dariht tai afins-īleeschanaī un wīsham kara behdahm, kas us Muhfu dahrgās tehwijās smagi guleja, Mehš bijahm ar to ar meeru, ka leelwalstju weetneeki fanahza lohpa us kongresē Berlīnē, ka war norunah deht tahm S.-Stefanas preekschderibas punktehm, kas bij us wīspusigu is-līhshanu atliktas. Sawu ustizamū wehleschanohs pehz meera aplee-zinadami un pahrlēzinati, ka Berlīnes kongresa nospreedumi sa-eet lohpa ar Muhfu noluhku deht kristigo dshwes-buhshanas weeglinā-shanas rīhtu-semēs, Mehš esam eeklatijuschī par labu, peenemt to us kongresa norunatu deribu un wīnu līkt par pamatu preeksch tahs tagad galigi ar Turziju noslehgtās deribas.

Toprohjam nu ir no wīseem par pilnu peenemta Rumelijās, Serbijās un Montenegras pilniga patstahwiba un scho sīrstu semju roh-beschas ir paplaschinatas. Seemelu-Bulgarija ir eezelta par patstah-wīgu sīrsta walsti, Turku zeetofschini wīnā tiks no-ahrditi. Deenwidus-Bulgarijās leelakā data, sem Nihht-Rumelijās wahrda un apalsch gene-ralgubernatora no kristigas tizibas, ir dabujusi swabadibu. Turzija ir apnehmusees sawahm zītahm semēs datahm Ēiropā doht jaunās wal-dibas eeriktes. Kreewijai ir atpakal atdohta tā Besarabijās data, kas tai zaur Parises deribu 1856. g. bij panemta. Asijas Turzija ir

muhfu rohbeschas paplaschinajuschahs zaur Karfas, Ardahanas un Batumas un apfahrtejo semesgabalu eemantofchanu.

Tee ir tee augli no ta no Mums eeshakta un tagad pabeigtā kara. Īsludinadami Saweem mīhkeem un ustizameem pawalstneekem to laimigu meera panahlschānu Mehš esam pahrlēzinati, ka wīni sa-was deewluhgshanas līhds ar Muhsejahm saweeno pateizibā us to Wīsu-augstako, kas Kreewijai dahwinajās jaunās uswareshanas, jaunu slawu un to zaur Kreewiju atswabinato kristigu tautu pateizibu.

Dohts Behterburgā, 3. Februar, tuhstosch astonsimt septīndesmit dewitā gadā pehz Kr. dš., Muhfu waldischana 24. gadā.

(Originals ir parakstīhts no Keisara Majestetēs paschās rohkas.)

Aleksanders.

Tā tad nu gohds Deewam muhsu karaspehks jau ir zelā un nahl mahjā. Generalis Todlebens 23. Februar brauks us Warnu un tur pa-līks līhds 10. Merz. Wīswīnu nedelu Todlebens bij us Konstantino-peli nobrauzis, ka war tur norunah wīsu to Kreemu armijās proh-jam wahlschanohs. Eshoh norunajuschī, ka Kreemu karaspehka weeta tais apgabalōs tuhda eestahs Turku regimentēs, lai nekahdas nekahr-tibas nenoteek. Tiklīhds ka Turku karaspehks buhs tur, tad ari Turku teefas un waldivas atkal usnems sawu darbu.

— Kreemu petroleja fahl sīpri pahrspeht Amerikas petroleju. Pa Pohstu walsti nepirhoht wairs nekahdu zītu tā ween Kreemu petro-leju, kas nahl no Kaspijās juhās krašta awoteem. Zaur tūlles star-pibu tā sīnams nahl dauds lehtaki un eshoh wehl labaka nekā Amerikas preze. Kreewija fahl jau sawu petroleju ari us ahrsemehm sūhtīht.

— Tahs sīnas par mehri no 4. un 5. Februar skaneja tā: Mehra apgabalōs nau neweens no jauna wairs miris nei apslimis. Wīfā tai busē ir atlaidens laiks. Ap Zarizīnu ir kahdi 24 tuhst. pohdi wezu sīwju isnihzinati un 22 kaufmani, kas tahdu neleetigu prezi andelē laiduschī, teefahm nodohti. Generalis Loris-Melikows walda ar zeetu rohku par wīsu to mehra apgabalu, bet gahdā ari par wīseem, kas kahdā truhkumā. Rūpat nosūhtija Astrakanas gubernatoram preeksch īsdalishanas 1000 apgehribus, kreklus, sahbakus, lohpa 33 bīkawi. Us to smalkako tohp us tam luhlohts, ka wīfur skaidriba atrohdamā. Dauds Kreewijās gubernās plohshās wehl ari zītas sehrgas, tā bakas, kalā kaitēs u. z. Daschi salahs eewehrojuschī, ka tur līpigās sehrgas kahdā apgabalā plohshās, tur wahrnas un zīti putni īf scheem apgabaleem pasuhdoht. Tagad pa mehra pusehm ari wahrnas leekotees buht masak. S.

Kreemu kara-atlīhdsināshanas maksa, kas San-Stefanas meera-deribā bij nolīkta us 1,400 mil. rublu, ir tagad pee galigā meera-no-līkluma, tā dshidams, pamasinata us 300 milioneem, tapehz ka Kreewija Karfas un Batumas apgabalus no Turzijas panehma. Bet grūhti gan buhs ir tohs paschus 300 milionus no Turzijas īsdabuht, kuraī jau tā bes tam pilnās bīkses parahdu.

— Par wīsu Kreemu walsti 1878. gadā pee rekruschu eesauk-shanas lohli ir wīluschī 759,055 wīhri, to starpā 31,022 Schīhdi. Īf schī skaita tika nodohti preeksch aktiwā karadeenesta 213,087 wīhri, armijās- un flotes-reserwai peeskaitīti 1,142 wīhri un īspirkschānās kwitanzēs preki nemtas preeksch 711 wīhream — lohpa 214,940 wīhri, to starpā 3,060 Schīhdi. Lai waretu waijadīgo gada-skaitu nodoht, bij daudskahrt tahdi japaker ar atweeglināshānahm; tā tika no tahdeem deenestā nodohti 1,952 wīhri no 3. schīkiras, 1,637 wīhri no 2. schīkiras un 594 wīhri no 1. schīkiras. Prezejuschees bij no deenestā nodohteem 68,200 wīhri. Pee eesaukschānās nebij nahluschī 27,190 wīhri, to starpā 10,024 Schīhdi.

— Terminsch preeksch wezahs sortes papīhrnaudas eekaseereshā-nās nu jau sēn ir notezejis, bet tomehr walstābankā no tahs wehl nau

ceemaksahs par 9,750,000 rubleem. Deewšiu, kas gan to buhs uštaupijis? —

— Muhfu Kungs un Keijsars ir 2. Februar par uzsihtigeem publineem pee „farkana krusa“ beedribas apdahwinajis ar gohda-sih-mehm tohs kungus: zitreisejo „farkana krusa“ beedribas wezako, grahfu Siwers, Dr. med. Aleksandru Selenkow un Dr. med. Of-karu Petersen ar 4. klases Wladimir-ordeni ar sohbeneem; 3. klases Annas-ordeni dabujuschi: Dr. med. Louis Mickwig's un Dr. med. Julius Serck's.

— General-adjutants Skobelew's 2. ir, ka „Wald. wehstu.“ fino, eezelts par 4. armijas-kohta komandeeri.

— „Golos“ leekahs dsirdejis, ka ir nodohma nemts, ari preeksch lohpu-dakteru sinatnibahm eezelt to gohda-wahrdi „Doctor“; lihds schim bij til „Magister“ tas augstakais gohda-wahrdis, ko lohpu-dakteru augstskohlas mahzekli zaur uzsihtigu mahzischanohs wareja eeguht.

— Is Finanzministerijas gada-grahmatas redsams, ka 1876. g. par Ciropas Kreewiju bijuschi 87,063 schenki. Kad scho skaitli salihdsinam ar 1873. g. skaitli, kura par wisu walsti bij 139,308 schenki, tad gan japreezajahs, ka schenku skaitlis tais gads par labu teefu ir masinajees. Ari labi! —

No Zeligawas. Beidsamajās nedelās tika pastes-eelā wakara stundās daschi zilweki no diweem saldateem peectureti un istschambditi. Lai nu gan teem us palihgā saukšchanu naktsfauzejs jeb zits kahds, kas tur tuwumā eegadijahs, palihgā peesteidsahs, tad tomehr sald-ateem laimejahs isbeht. Preeksch pahri nedelahm tā weens, kam mi-netee pahris saldatu usbrukuschi, tikai zaur to isglahbees, ka weenam no saldateem brangi rohku sakohdis. Nu gan tika wisi saldati ismek-leti, bet to pulkā neweenu ne-atrada ar eewainotu rohku. Peektideenas wakaru, 2. Februar, tika atkal weens strahdneeks, kas pee Pauladihka dsihwo, pastes-eelas galā no diweem saldateem eekerts, pee semes nosweests un aplaupihis; tee miuam bij atnehmuschi wisu eepirkumu, kā zukur, tabaku un z., un skaidrā naudā 2 rubli ar kapeikem un weenu kohka besmeru. Dhtrā rihā tika weens saldati no aplaupitā seewas un weena waktmeistera, kas tai bij peedohts par palihgu, us tirgus peekerts, kab winsch patlaban gribeja to besmeru pahrhoht, un no waktmeistera us polizeju aiswests; pee polizejas raudsija saldati pabeht, bet waktmeisteram ar faweem diwi beedreem, kas winam pee-steidsahs palihgā, laimejahs to eekert aij pils pee krohna maiseszep-keem. Saldatu ismeklejoht atrada wina portmanejā diwi naudas-gabalus, kuras aplaupitais par faweem eeshmeja. Saldati peeder pee Nowotorškijas kahjneku-regimentes un ari isteiza, ka ar weenu sawu beedri no tahs paschas regimentes to blehdibu isdarijis. — Us schei-jenes tirgus apaksch kolonadeem ar drehbehm andeledamees Schihdini bij beidsamajā laikā daudreis peerahdijuschi par sahdsibahm, kas wi-neem notikuschas, bet ne polizejai, nedj apsagtajeem pascheem, kas tak arweenu us tirgus peemih, nobij laimejees sagleem pehdas peedih, jo sagtahs leetas bij kā uhdenti eekrituschas un pagalam. Zetortdeen, 1. Februar, tika atkal weenam Schihdinam par paschu tirgus laiku diwi swahrli no drahnu-pakaramā nosagti; pee isklaufinaschanas israh-dijahs, ka kahdus azumirkus preeksch tam weena seewa tur bijusi un us teem abeem swahrkeem andelejusees un ka schi seewa beidsamajā laikā daudreis us tirgus redseta. Pehz kahdahm stundahm ari laime-jahs to seewu wehl us tirgus atrast un us polizeju nowest, kur ismek-lejoht weenus no teem swahrkeem pee winas atrada; bes tam wehl tika wairak gabalu schahwetās zuhlgatas, kuru wina fawā kurwi usglabaja, pee winas atrasts un peerahdita par tahdu, kas us tirgus nosagta. Eekertā ir Dhsol-Strauemesmuischas kalpu-ahjās dsihwodama kalpa-seewa, un tika winas dsihwolli pee ismekleschanas, kuru ar Dohbeles pilsteefas peepalihdsibu isdarija, wefels lehgeris no daschdaschadahm drehbehm, kā swahrkeem, biskehm, westehm, mantekem un z., atrasts, kas pa leelakai dalai no scheijenes drehbju-andelanceem par kā wineem nosagtahm tika eeshmetas. — Scheijenes pulkstentaitajam Kuhnam bij preeksch kahdahm nedelahm is wina darba-weetas diwi kabatpulk-steni, kas winam bij nodohiti preeksch fataisichanas, issagti. Birm-deen, 5. Februar, atnah pee Kuhna weens scheijenes bohdsellis, sawu preeksch fataisichanas nodohito pulksteni panemt, un tur atrohu weenu saldatu preekschā, kas us kohdu pulksteni andelejahs; winsch scho saldatu pasihst par to paschu, kas deenu preeksch tam pee wina bohde bijis un weenu kabatpulksteni gribejis pahrhoht, un to paklusi pafaka Kuhnam. Runajoht israhdahs, ka tas pulkstenis, ko saldati tur peedahwajis, bijis weens no teem pulksteneem, kas Kuhnam ir no-sagti. Saldati, kuram paklusa fatuma ehromota isleekahs, grih no

Kuhna aiseet un til ar waru ir til ilgi aisturams, kamehr waktmeisters atsteidsahs un to us polizeju aiswed. Lai gan saldati (ari weens no Nowotorškijas kahjneku-regimentes) deewšiu kā leedsahs, ka ne deenu preeksch tam tai bohde bijis, kurā minetais bohdsellis atrohnahs, nedj ari no jeklahda pulkstena ko sinoht, tad tomehr tas nelo nellihdsjeja, — pulkstenis jau ir atrasts pee kahda befera, kur tas bij kihlahm eeliktis, un saldati par to pasihst, kas to tur eekihlajis. Saldatu ismekle-joht atrada wina schinela wihlēs par eekihlato pulksteni dabato naudū, un wehl wisu pilnigu un tais paschas scheines, kā to bij dabujis is-makkatu. — Saka, ka pilsehtā ir redseti funi, kas tihri tahdi israh-dijuschees, ka buhtu apdulluschi; tadeht teef wiseem zeeti peekohdinahs, us faweem funeem usmanih un wefelohs fargah, ka tee no tahdeem neteef fareeti. — Tais gads 1877. un 1878. ir pee polizejas da-schadas leetas nodohas, gan atrastas, gan ari neriktigeem zilwekem atnemtās, un kad tahs nu lihds schim neweens nau meklejis un par sawu ihpafschumu peerahdijis, tad tahs wifas pehz tschetru nedelu laika tur wairak kohlischanā tiks pahrhohtas. — Katoh-eelā kahda nama sehtā (Nr. 52.) 28. Janwar wifā agrumā ir atrasts leeks, dsihws wehšis wirs sneega gutam. Kā wifsch tur aisrahpees, nau issinams. Ari saws brihnumis! — H. D. B.

No Walles. Behdigu notikumu un beedinadamu atminu at-stahja mums wezs gads fawas pehdās — dsili muhu firdis aigrabh-dams. Ihti preeksch seemaswehtkeem trihs it jauni, zeribas pilni jauneki breefmu pilnā nahwē lihds ar wezu gadu no mums schkihtrahs. Birmāis bij L. K. mahju puifis, kuru pee rijās seemales atrada no-fistu. Zaur daktera ismekleschanu atrada, ka nelaimigais bij ar galwu pret seenu kritis un tā sawu dsihwibu beidhis. Bij mahtei weenigs dehlis, us kuru ta wifas fawas zeribas bij likus. Dhtris S. mahju puifis meschā malku zehrtoht zaur nelaimigu kohka kriteenu us weetas tizis nosifts. Un treschais L. B. mahju puifis no rijās wirsus krihtoht bij nahwigu siteenu dabujis un pehz nezik stundahm sawu garu islaidis. N. St.

Murmuischas draudsei tika fwehtdeen, 4. Februar, winas jaunais mahzitajs Bernewig no Kursemes zeen. generalsuperdenta basnizā eewests. Zeram turpmak par scho gohda-deenu plaschakas sinas wa-reht pasneegt.

No Upešmuischas (juhmalē) mums sino, ka tur zaur tagadejo leelkunu, generali von Liliensfeldu, kas sawu mihlibu un labfirdibu pret faweem laudihm daschdaschadi jau rahdijis, ari wifš tas apga-bals dabunoht jaunu usplaukschanu. Wilsu buhwes esohht darbā nem-tas, kur saimneekem un ari kalpeem winu mahju nedelās esohht papil-nam petnas. Pa tihreem ir un tohp grahwji rakti, kihdoschā smilks tohp zaur kohku un kruhmu stahdsichanu apwaldita; kur senal Sweedru laikis bij Sakas grihwa ar labu ohstu, kas pehzgadās aissehriš, tur tagad zaur schi leelkunga ruhpestu un upureem atkal Upešmuischā ir saws nostiprinahs juhmalēs krafts ar sawu ohstu, un Sakas apgabals tura leelas zeribas, ka no schi uhdens-zeta teem atlehlis daudis laba. Wilsu brankusis teef buhwes un makkaschoht pee 150 tuhst. rubl.; tur buhshoht ta apgabala pahrahohs kariupelus isleetaht un brandwihus ees pa uhdens-zetu us ahrsemehm. Senal atpakal pee Sakas grihwas bij meests. Tagad nu atkal ar nahkofschu pawafaru fahlschoht tai noputejuschā weetā zeltees jaunis meests, kuram eelas jau esohht nospraustas. Tik par weenu leetu tur kuhdsahs, kas dsihwes skaidribu un jaukumu wehl arweenu traujejoht, schkleschanas zeloht, behrnus pee kahrtigas skohlu apmekleschanas lawejoht u. t. pr., prohti par atlikahm no weenas strauemes, kas gadus atpakal ar schē uskliduscheem bapti-steem tika usnestas un wehl nau pilnam isnikluschas. S.

No Rohkneses stuoja 6. Februar, ka Daugawā ledus tur pilnā eeschana. —

No Mihgas. Wahzu dschedaschanas-fwehtki, kuras schogad Mihgā semkohpibas isstahdes laikā gribeja notureht, ir tamdeht, ka ta isstahde aizelta, pehz fwehtku-komitejas spreeduma no 6. Februar ari aiskliti us nahkofschu gadu, kur tohs tad atkal par to paschu laiku dohmā isrihtoht. Nekas nekait; dsedataju kohreem un winu wado-neem buhs wairak laika us sagatawoschanohs.

— 6. Februar wakarā, ihfi pehz pulksten 10., istraujeja uguns-grehls Mihdseneekus; dohmaja, ka gildesnami stahw leefmās. Bet drihs pahreeczinajahs, ka kahds tuws kaiminu nams dedsa. Uguns-dschefji pehz stundas laikā leefmas apslahpeja, tā ka namam til jumts dabuja nodegt, un aissargaja gildesnamus no schi breefmigā elementa. — 7. Februar ap pusdeenas laiku ispaudahs par pilsehtu peepeschī ta wehstis, ka kahds sehns apaksch Suworow-tilta pilsehta-kanalē noslih-zis. Sinteem zilweku stahweja lihds wehlam wakaram us abeem ka-

nales krassteem un skatijahs, tā strahdneeki ledū zaurumus zirta un ar kēfcheem un kahrtihm pehz nosliħkufchā melleja. Wiſas praſiſchanaš un klawiſnaſchanaš, waj kaħdš patš to nau redsejis, bij weltigaš, — wini til ſinaja teikt, ka no kaħda trefchā to dširdėjufchi, bet kaš ſchiš trefchais un no kā — to wini neſinaja. Bet kad nu lihđi 8. Februar wehl neweens wezaks, nedj zits kaħdš, kam beħrni uſraudſibā nodohiti, pee polizejaš nebij meldejees, kam kaħdš beħrns buhtu nojudiš, tad gan dohmajamaš, ka ta wehſiš tihri tuſſchi neeki un tilai no kaħda laba beſtaunaš iſpauſta. —

Wiſemes zeen. gubernatorš ir pawehlejiš, ka wiſas ſinju prezes no Zarizinaš un Aſtrakanaš, kaš lai gan ar medizinal-polizejaš ſinu ſchurp ſuhtitaš, tohp ſchē wehl no medizinal-polizejaš iſmekletas. Wiſas maſchaš un embalaschaš tohp ſadedſinataš.

Iſ Rehweleš. Tur neſen kaħdā familijā leelaš breefmaš notikuſchaš. Kaħdš dſelſzela kondukteeriš, kam pee lohneš iſmaſſaſchanaš preekſchneeziba kaħdu magumu no taħš nowilka, apneħmaħš ſawaš erreſtibas brandwihnā noſliħzinaht. Kad jau labu teefu no ſchihm drapehm bij eebreħkejiš, wiſch rahpjahš ſtipri eeſliš uſ ſawu dſihwofli un tur atroħn ſawu ſewu un diwi gaduš wezu deħlinu preekſchā. Kaħdā duħſchā buħdamaš wiſch iſwelk 25 rublu gabalu iſ kabataš, noſweeſch to uſ galdu un ſaħl ſewai pahrmest, ka iſſchleħrdeja un neproħt ſaimneekoht, ja — un beidsoht ſaħl to ari biſchkin eeħiħleht. Paſtarpaſam atkal maſaiš puifchelis paħehriš naudašgabalu ar to ſpeħlejaħš un, kā jau mulka beħrns, peenahł lampai jeb kraħſnei pa tuwu, un — 25 rubli pahrweħrſchahš pelnōš. Tiko tehwaš to pamanijiš, wiſch ſagraħbj ſehneli un tam uſdohđ taħdu ſpeħreenu, ka naba-dſiſch kriht ar denineem pret kraħſneš-kanti un ir — uſ weetas noħſt! — Wiſas puħleš, to atdſihwinaht, bij weltigaš. Ak, tawu behdu! Kaš taħš nu ſpeħj aprakſtiht?! —

Warschawa. Neſen tur atweda iſ Aſtrakanaš gubernatorš weſelu dſelſzela-wilzeenu pilnu ar friſchahm un ſchahwetahm ſiwihm, kawiaru un tā jo pr. Wiſaš pilſeħtš bij par tam kaħjaš un pageħreja, ka ta preze uſ peħdahm teek atpaſat ſuhtita. Newareja zitu neko dariht, ka bij jaħlauſa, un tā tad ſchee Aſtrakanaš raſchojumi greeſahš tuhliht par to paſchu zeļu atkal atpaſat, kur naħluſchi. Zenaš par iſ waſtiš wideenes atweſtahm ſiwihm un kawiaru ir leeliſkam krituſchaš. Lai gan kaufmani apleezina, ka wiſaš no Urala nahziš un ne no Aſtrakanaš, tad tomeħr taħdai winu leezibai maš uſtizahš.

— **Jeſiornaš un Wiſenowaš** aprinōš ir, kā Warschawaš gubernatorš „Wald. wehſin.“ ſino, zaur Weikſel-upeš pahrpulħſchannu weens dambis iſrautš, kaš kaħdu 40 werſteš leelu eeħejiu aiſſargā no uħdenš-breefmaħm, un zaur to 26 ſaħdſchi appluħduſchi. Lihđſſchim wehl nau ſinoħtš par nelaimēš atgadijumeem, kaš zaur tam tur buhtu notikuſchi. Uħdenš jau efoht ſaħziš kriht. Warschawaš gubernatorš ir uſ turen nobrauzis, lai waretu patš klaht buht un wiſu to leetu tur wadiht.

Iſ Eublinaš rakſta „Golofam“ par ſchahdu notikumumu: Kaħdš muiſchaš-ihpaſchneekš prezeja pehz ſawa kaimina meitaš, dabuja ja-wahrdu un ſaħka jau wiſu eeħiħteht uſ kaħſahm. Bruħteš namaš dſihwoja kaħda jauna guvernante, kurai ari jaunaiš muiſchaš-ihpaſchneekš loħti patikaħš un kura dohmajahš, ka ir winai ſawi eemeħli preekſchzeribaš, ka wiſch to prezeħš. Bet kad nu wina redseja, ka ſchi zeriħa bij weħjā, wina eegahđajahš giſti un to eeneħma. Tuhliht tika daħtereš atſauħtš, kuram ſlima ari beš leegſchanaħš ſawu nedarbu iſſtaħſtija, bet pee tam peemineja, ka wina tad ween til pretgiſti eeneħtu, kad ſinatu, ka winaš ſirdapukite ſawu tagadejo bruħti atſtaħtu un winu prezetu. Bet kad nu daħtereš apleezinaja, ka tagad it ne buht nau laika preekſch taħdeem nolihkumeem, jo kad wina griħ wehl palikt pee dſihwibaš, tad tai uſ peħdahm pretgiſte ja-eenem, guvernante tad ari wairš ilgi ne-apdohmajahš, eeneħma paſneegtaħš ſaħleš un tika taħdā wiħſē wehl laimigi paglahbta.

Iſ Rownaš, Wolinijaš gubernā, ſino par ſchahdu breefniģu notikumumu: Kaħdš muiſchaš-ihpaſchneekš brauza ar ſawu ſewu ar 4 ſirģeem aiſjubgtāš kamaſāš no pilſeħta mahjāš. Kaħdaš werſteš no pilſeħta eeħuħnaħš wairak wilku; tee ne-aiſſtar wiš kamaſāš, bet ſkreen taħm tilai paſat. Sirģi wilkuš eeħauħſiħſchi paleek nemeerigi un ſaħl ſtaħwuš zelteeš. Lai lohpiuš labaki waretu ſawalbiht, kuſſcheeriš ſagraħbj groħiħuš ſingrafi un to galuš aptin wehl ſew gar weħderu. Tē par nelaimi kungam eeſchaujahš praħtā iſ dubulktohbru ſlinterš, kaš tam paſchulail pee roħkaš, uſ wilkeem iſſchaut. Bet tiko ſchahweens iſſpraħđiš, tē ar sirģi kā traħi ne-apturami ſchaujahš uſ preekſchu. Kuſſcheera puħleš, iſtrauzetohš ſirģuš aptureht, wiſaš weltigaš. Sirģi ſkreen ſchleħſam pahr lauķu, kamaſāš apgaħſchahš,

lungš ar ſawu laulatu draudſeni teek no taħm iſſweeħti un kuſſcheeriš no eeħraģinateem ſirģeem taħlaſ wilktš. Kaħdā tuwā ſaħdſchā ſemnee-keem laimejaħš lohpiuš aptureht. Smagi peedauiħtiš kuſſcheeriš tur nu iſtaħſta to atgadijumu un tuhliht ſleidſahš wairak apbrunotu ſemneeku uſ meſchu, muiſchaš-ihpaſchneeku un wina ſewu uſmekleht. Kad wini tai weetā aiſnahł, kur kamaſāš bij apgaħiſchahš, wini atroħn wehl tilai aſinaiuš dreħbju gabaluš. Kaħdu gabalu no leelzela aiſtatu wini eeħraģ muiſchaš-ihpaſchneeka ſewwaš noħrimſtaħš ri-baš, bet ar pilniģi ne-aiſſkahrtu giħmi. No muiſchaš-ihpaſchneeka paſcha wini atrada til kaħduš noħrimſtuš kaulinuš.

No aħrſemehm.

Berline. Sidkuħnaš paſteš-waldiba wiſaš wehſtuleš un zitaš graħmataš, kaš no Kreewijaš uſ Wahziju teek ſuhtitaš, tur kweħpina 6 ſtundaš ar ſehweleš ſkaħbi, lai taħš tiktū tihritaš no mehra twai-keem, ka ta breefniģā ſehrga neteek eeħeħta Wahzija; wineem efoht preekſch tam ihpaſchi kweħpinaſchanaš aparati. Ari no dſelſzela-waldibaš puſeš ir eeħaiſiti diwi duħmu-kambari preekſch paķu un draħnu iſkweħpinaſchanaš. Wehſtuleš un paķaš nemaš pee tam neteek taiſtitaš waķā, bet tāpat duħmōš iſkaħrtāš, jo ſchee ſehweleš ſkaħbeš twaiķi ſpeeħchahš wiſur zauri un iſniħzina toħš nelaboħš twaiķuš, kaš war-buht buhtu taiš iſ Kreewijaš ſuhtitaš leetāš.

Londone. Aſģanistaſanaš emirš Schir-Alliš iſſaģiješ, ka wiſch no Kreewijaš gan peeneħſchoht padohmuš, bet ne ſawu laiku ar to ne-buħſchoht meerā, kad Aſģanistaſana ar Engłanti raudſitu taħš meera-deribaš punkteš noģrunteht.

Engłantei ir leelaš behdaš. Winaš karapheķam Deenwiduš-Afrika pret Zulu neģereem ir pawiſam ſlikti iſģahjiš. Kā dſirdamaš, tad wiſa tureneš armijina ir 21. Janwar apłauta: kaħdi 63 wirſneeki, 570 ſaldati un wehl kaħdi 2000 neģereš lihđi, kaš bij pa Engłantei ģahjuſchi. Tagad nu griħ ſteigſchu leelaku ſpeħku turp ſuhtihł, bet kameħr peelahdeķee kuģi turp nobrauz, aiſeet pilnaš 28 deenāš. Tur tagad waſara driħš eeš uſ beigahm un ſaħlſeeš ſeema no Merģa lihđi Septemberam ar ſawu leelu ſauſumu.

Franzija ir iſdewuſi pawehli, ka wiſi kuģi un prezeš, kaš no Turku krassteem nahł Franſchu ohlōš, ja ari teem ir ateſtateš par to, ka ſlimu tur wiſur nau, tohp ſawu laiku apwakteſchanaš tureķi, lai mehriš tohp nowehriš.

— **Franzija,** kaš ihpaſchi bij par peeſtaħwu maſajai Greeķu walſtei uſmetuſeeš pret Turģiju, tagad atkal ihđi nopraſijuiſt, kaħeħ Turķš to iſliħkſchannu ar Greeķiju tā wilģina. Sultanaš pawehlejiš, ar to leetu paſteigteeš.

Rohma. Keiſaraš Wilhelmaš un firſta Biſmarkš ir pahweſtam Leo XIII. laimeš weħlejuſchi par to rakſtu, kuru wiſch iſlaidiš pret ſozialiſteem, un iſteikufchi to weħleſchanoħš, ka wini ar preeķu redſetu, ka weenreiš taš baſniģaš-ſtrihduš jel iſbeigtoħš.

— **Pahweſtš** iſrakſtijiš preekſch pahweſta-weħleſchanaš ģada-deenāš wišpabriguš preeķa-ſweħtkuš. Schee ſweħtki eeħaħſeeš 2. Merģ un beigſeeš 1. Ķuni. No zitaš puſeš atkal peeħiſt, ka ģaida, waj ſchahš ſweħtku-deenāš nepapildiħš pahweſtam maģinu, kaš tamdeħł, ka beidſamajā laikā Beħtera-ģraſchi leeliſkam apſikuſchi, pawiſam ſa-ruģiš un padara weģajam tehwaš leelu leelaħš ģalwaš-ſaħpeš. Proħtamaš gan, ka kaķriš patš jau wišlabaki ſin, kur winam kurpe ſpeeħch.

H. D. B.

Turkam ir ſkaidri duſmaš dširdohł, ka pa zitaħm walſtiħm Turku-ſemi iſdaudſina par mehra-perekli. Turku waldiſchana laiduiſi ģirkuleeri pee zitaħm walſtiħm, kurā paſtaħw uſ tam, ka Turķōš it ne-kur ne-efoht mehra wehl manihš.

Wiſjaunakahš ſinaš.

Beħterburgaš awiſeš iſſludina no ģenerala Todlebena ſchahdu telegramu: 6. Februar muħſu karapukłi dewaha atpaſat no wiſahm taħm punkteħm, to preekſch Adrianopeleš tureģa eeneħtaš, pr. no Wiħſaš-Rule-Burgāš un Airoboleš, kaš tuhliht no Turķeem tapa eeneħtaš. Ģeneraģubernatorš Loris-Meliķowaš teleģraģeere no mehra weetaš, ka wiſa Aſtrakanaš gubernā, Wolģaš upeš labajā kraſtā un ari wiſaš ģitaš weetaš neweens wairš ar mehri nau eeħirdiš jeb nomiriš. — **Iſ Taſchķenteš** ſino, ka leelš un ģreģnš pulķš Aģanistaſaneſchu ſuħtrau no Samarķandēš ģela deweeš uſ Beħterburgu un driħ Taſchķentē atnaħtš. Uſturahš arween wehl ta ſina, ka Kreewu waldbiba ihđā laikā uſneħſchoht atkal diwi naudaš aiſleeneģumuš, weemu pariſē pee bankaera Rothſchilda un ohtra paſchā Kreewſemē.

Berģala. Weetneeku ſapulģe peeneħma un apſiģriģinaja to likumu, to ihpaſcha komiſija biģa ſaģatawoģuiſi par teem no Franzijaš 1871. noteſateem un iſdſiħteem komuniſteem. Šchiš likuš atweħł wiſeem teem no wineem, kam nau ſkaidri ſlepkaħwibaš darbi peeraħđiģi un kaš nau dumpineeku wirawadori biģuſchi, uſ Franziju nahł atpaſat.

H. S.—ģ.

Weens kà ohtrs.

(Beigums.)

Fernandus tik ar mohlahm atturejahs, ka winsch nelaimigam blehdim wirsü nekrita; bet winsch fawaldija fawas dufmas un tik tohs wahrdus „wiltigais krahpneeks“ issauza. Barons pawehleja tam klufu zeest. Fernandus behdigà smaidischana atgahdinaja to atkal pee wina meitas bruhgana un mihligaki winsch us to fazija: „atklaujat man laiku pahrllezinatees.“ Tad pee wirsneeka greeees winsch tam peedohschanu luhdja, ka to tik ilgi uskawejoht. Bet schis smaididams atbildeja, ka winsch brihnotees, ka krahpneeks eedrohshinajees, lai gan pats kehniensch to draudejis, fawus kumedinus no jauna eefahlt. Winsch pats esohht us daschahm nedetahm atlaishchanu isluhdjis, papreefsch pahri deenas fawà pili eefsch Neapeles bijis un tagad schury zelojis, atlikufschu laiku pee fawa nahkloscha feewas tehwa pawadiht.

Fernandus bija meerigi klausijees; bet pee teem beidsamajeem wahrdeem winsch wairs ilgaf newareja fawalditees. „Ko?“ winsch issauza, „pat manu tehwa namà nau wiltigais krahpneeks launejees manu weetu eenemt un manu wahrdu nepateefigi walkahit?!“ Afaras nelaimigam jauneklim no azihm pluhda un issamifis winsch ar abahm rohkahm apfedsa fawu waigu.

Barons usskatija drihs weenu, drihs ohtru. — Pirmais staltà wirsneeka mundeerà, tik gohdpratis un isweizigs eefsch runaschanas un istureschanahs, ka to nebuht par krahpneeku newareja tureht. Ohtris, kà palaidons no wifas fawas usskatas, kurfch tik deewteefigi apleezinaja, ka pirmais ar wiltibu wina weetu eenehmis, islikahs tam wairaf pasihstams. Tomehr abus zeechi apluhkojoht tee lihdsinajahs weens ohtram no gihmja us mata.

Schimi fajuffchanà winsch fuhitja kahdu fulaini pehz fawas meitas. „Lai mihlestiba, kuras aqs arween gaischaki un skaidraki reds, juhfu starpà isschkir,“ winsch fazija. Ubi pretineeki bij ar to pilnà meerà.

Emilija eenahza. Wina bij jau no grohja Eboli pahrnahschanas dsirdejusi; tadeht mihlestiba winas fohlus flubinaja un winas azis swehroja no nezeretas laimes. Preezigi apfweizinaja wina fawu mihlako; sinams, stalto wirsneeku, kurfch tam tik brihnischligi lihdsigs isskatijahs. Bet tiko wina bija tam rohlu sneegusi, kad ais tahs kahda pasihstama bals winas wahrdu fauja. Satruhlfuees wina apgreefahs un eeraudsija weenu, winas mihlakam no auguma un isskatas it lihdsigu jaunu zilweku, kurfch tik lohti noskrandis un nowahrdjis isskatijahs. Winas tehws nehma to pee rohkas, isskaidroja ar isfeem wahrdeem to noslehpmu un fazija, ka winai paschai esohht jaisschkir, kurfch winas apfohlisht bruhgans esohht. „Emilija,“ Fernandus issauza, „ne-apfmahdejat mani mana nabadfiga isskata labad. Juhfu mihlestiba, Juhfu labprahitiba man atkal no jauna laime un gohdà pazels.“

„Es nesinu,“ Emilija atbildeja „kà es Juhf tadeht apfmahdeht waretu, jo Juhf pateefigi efat grahfs Eboli.“

„Emilija,“ pretineeks fauja, „ne-istehrejat par welti wahrdus pret krahpneeku. Tizat man, ar weenu weenigu wahrdus es Jums waru peerahdiht, ka es grahfs Eboli esmu.“

„Mihlakà,“ Fernandus atkal eefahla, „es pats Jums faderinaschanas gredsenu us piersta mauzu; Deews dsirdeja to ustizibas swehrestu, kuru Juhf man dewahit!“

Neriktigais grahfs tuwojahs jaunawai, nometahs preefsch winas us weena zefa un pasneedsa tai kahdu no fawas kruhts nonemtu, ar satu sihda banti aptihitu matu-sprohgu. Emilija pasina to par to paschu, kuru wina tai wakarà pee beidsamahs lohpa buhshanas ar mihlako tam ap eewainoto rohku bija fehjusi. Ar nosarkufschem waigeem wina greefahs pee fawa tehwa un us wirsneeku rahdidama fauja: „Schis ir Fernandus!“ —

Ko ari pateefigais Fernandus tur preti runaja, wifis bija weltigi. Besdeewigais wiltneeks bija tam ari wina dahrgako mantu, wina mihlako, atnehmis, tà ka tam ar apfmecklu un fauna azihm bij barona Rossius mahjoklis ja-atstahj. Dufmiba un issamischana wina sirdi peepildija. Wina garigi un meefigi spehki bija beidsamajàs deenas pawisam nowahrgufchi, tà ka tam zits nekas ne-atlika, ka us fawahm mahjahm dohtees, tur dauds mas atspirdsinatees un tad raudisht par fawu pretineeku wirsrohlu dabuht.

Winam ari isdewahs ar faweem wahjeem spehkeem Neapeli fawneegt un tika no faweem sulaineem fawà tehwischligà namà ar preeku fanemts. Pee feenas karajahs ar dahrgem afmineem bagatigi usgrefnota wina tehwa bilde; behdigi apluhlodams winsch to nonehma,

nosluhpsitija to, peeluhdja nelaika garu few par palihgu un paslehpa tad to kà dahrgu peemtau pee fawas kruhts. Zaur fulainu ruhpihu atjaunajahs atkal drihs wina spehki un ar gandrihs behrnischligu preeku gaidija winsch nakti, kur tas atkal weenreis meerigi apafsch fawas pajumtes warehs atdufetees. Bet tiko stundenis bija puånakti pasinosis, tad wina pretineeks ar Rossiju ari pili eeradahs. Winsch isturejahs kà pateefigais lungs un lita nelaimigo Fernandu fanemt un polizejas rohkas nodoht. Ta pee wina atrastà tehwa bilde to par laupitaju israhdija un winsch tika zeetumà mestis. Pehz mas deenahm tika winsch teefas preefschà westis un us wifu muhschu par galehru wehrgu nosohdihts.

4.

To wakarù preefsch tam, kad Fernandus us Kalabriju tika nowests, kur tam pee eelu brugeschanas wajjadseja lihdsstrahdaht, eenahza wina pretineeks pee wina zeetumà. Kahdu brihdi tee weens ohtru nopeetni usskatijahs. Noscheloschana un lihdszeetiba likahs blehdi aisgrahbuschas, un winsch smagi nopuhdamees Fernandum muguru greefa, ka tas wina zihnischanohs ar fawu sirds-apstku nenomanitu. Fernandus pirmais eefahla runahit.

„Ko besdeewigais laundaris no fawa newainigà upura grib?“

„Nefauz mani tà,“ wina pretineeks fashutis atbildeja, „jeb es tewi tawam liktenim atstahschu. Par manu atnahschanu pee tewim wajjadsetu tew wehl man pateiftees; zeetuma durwis stahw wafà, schè ir maks ar dukateem, peepildi manu wehleschanohs, tad tu buhst atkal brihws kà putnis.“

Fernandus kratija ar galwu. „Atkahpees no manis, besgohdi!“

„Ne-esi mulkis un paraksti scho papihri,“ ar scheem wahrdeem pafneedsa tam krahpneeks kahdu falohzitu lapu, kura ussihmehts bija, ka winsch, Fernandus, pateefigi kà krahpneeks un pee wifseem padariteem nedarbeem par wainigu atstahstotees. Fernandus islasija papihri, faplehpa to ne wahrdus atbilledams un nosweeda winu wiltneekam pee kahjahm.

Gan ar bahrgem, gan ar mihligeem wahrdeem bahsahs blehdjis nelaimigam jauneklim wirsü, lai winsch zaur leezibas-raksta parakstischanu femi no zeetuma pestijotees, bet Fernandus pagehreja bahrgà balsi, lai to atstahjoht. — Gribedams fawu pretineeku weeglat pee tam peedabuht, stahstija tam krahpneeks, ka winsch jau ar Emiliju esohht falaulahts. Mufsi drebuki nelaimigo Fernandu pee scheem wahrdeem pahrnehma, bet winsch palika pee fawas apnemshanas; wiltneeks wareja fohlisht un draudeht, zif un kà ween tik gribeja. Beidsohht winsch, neta isdaricht newaredams, kà nahzis, tà aisgahja. Ohtru rihtu tapa Fernandus lihds ar ziteem nosohditeem kehdes flehgtis un us Kalabriju nowests.

Lai atstahjam tagad nelaimigo fawam behdigam liktenim un apluhkojam wina pretineeku. Kà wifis zits, tà ari tas, ka winsch ar Emiliju falaulahts esohht, bija netaisniba. Wina nahklosch feewas-tehws drihs fahirga un nomira un tadeht kahjas tik pehz pabeigta truhwes laika wareja fwineht. Pirmohs truhwes mehneschus pawadija Emilija kahdà fawa nelaika tehwa pili, kura dsiku Apeninu kalnòs, daschas juhdes no galwas-pilsehta atstatu, atradahs. Winas bruhgans, kam sinams bail bija, ka wina blehdiba drihs gaismà nenahit, gribeja preefsch winas aiszesofchanas fleepeni ar to falaulatees. Bet Emilija ar to nebija meerà un dewahs lihds ar kahdu wezu radeneegi weentulibà.

Neriktigais grahfs fawu bruhiti reti apmekleja, tomehr ihstis meisters fawà blehdiba buhdams winsch isturejahs ilgu laiku daschadi pahrgehrbees pils tuwumà. Us schahdu wihsi isdewahs tam pehz un pehz wifus Emilijas fulainus prohjam dabuht un tanì weetà fawus beedrus nolikt, tà ka nelaimigà jaunawa nesinoht pati fawà mahja bij apzeetinata.

Pa tam wina tomehr nomanija, ka wifis pareisi wairs ne-eet. Kas winu us tahm dohmahm weda, nau sinams. Emilija bija itdeenischligà fadsihwè rahma un meeriga, bet ari, kad peenahzahs, deewsgan jautraun sirdiga. Tadeht wina apnehmahs, kad netiziba winas sirdi eenehma, pahrllezinatees, waj winas mihlakais pateefigi grahfs Fernandus Eboli esohit. Daschas jautaschanas par winas un Fernandus pagahmi bij pee tam wajjadfigas. Winsch newareja us tahm atbildeht un pee tam fawà walodà fawaldsinajahs. „Kà es wareju scho wiltneeku par fawu kreetno Fernandu usskatihit?“ nabaga peekrahptà jaunekle pee femis dohmaja. Bet krahpneeks redsedams, ka Emilija wifu wina blehdibu nu nomanija, to ar tik breefmiigi swehrodamahm azihm usskatija, ka wina istruhlfuees ahtri zità istabà dewahs.

Winas tagadejais stahwoklis dewa tai spehku. Ahtri wina apdohmajahs, kas tai jadara. Wina gribeja us Keapeli atpakat greesteess, kehninam pee kahjahm krist un wisu istahstih. Bet kad wina fawu nodohmu gribeja isdarist, tad tik ta nomanija, zil gudri wiltneeks fawus tihklus ap winau bij steepis; jo ta tika tagad apwakteta, ka wina ne pehdu no fawas pils ahra tapt newareja.

Emilijai newatjadseja tagad firdigai ween, bet ari deewogan ismanigai un gudrai buht. Wina tadehl usmekleja atkal krahpneeku, isturejahs pret winau laipna un mihliga, it ka wina ar to pilna meera buhtu. Gesehloht winsch pawisam negribeja teikt, ka winsch pateefigais grahs Eboli ne-efoht, bet beidsioht tomehr pateefiba wiltibu uswareja un winsch wisu istahstija.

Franzis — ta bija wina waheds — bija weza grahs Eboli ahrlaulibas dehl. Wina peekrahpra mahte bija tam jau no masahm deenahm naida un sfaudibas sehllu pret wina tehwu firdi sehjuft un eestahstijusi, ka wisa ta mantiba, kuru laimigais brahls par fawu uskatoht, pehz pateefibas winam (Franzim) peekrihtoh. Winsch nebija dauds ffohlohts, tomehr dauds ar augstas kahrtas laudihm sagahjees un winau eerahchas labi eemahzjees. Pee tam winsch bija lohti ismanigs wifadas blehdibas, un wina brihnischkiga weenadiba ar fawu pusbrahli palihdseja winam gudri isdohmato blehschu-stiki isdarist. „Ak, ta tik bija lihgmiba,“ winsch fazija, „kura man dauds puhlinus malfaja, kad es un mans brahls, es ka pateefigais grahs, winsch ka peenahkts un neewahs krahpneeks, muhsu waldineeka preefcha stahwejahm.“

Kad winsch ar ihseem wahrdeem Emilijai fawu dsihwes-gahjumu bija istahstijis, winsch eesahka tai ar wifadeem glaudu wahrdeem wirtsu mahktees, zeredams, ka Emilija winau tapat ka fawu agrako bruhaganu mihleschoht. — Winsch ari tas bija, kas to wakar u ballona bija kahpis, kad Fernandus tahlu no fawas mihlalahs pee kara-pulka atradahs. Winsch tai wehl reisi wisu atminā atjauvoja, zil mihli winau to wakarukohpa bija pawadijusch, bet zaur to winsch Emilijai wehl reebigaks tapa. Aci winsch tai swehreja, tiklihd ta wina seewa buhschoht, Fernandu no wina gruhtribahm atswabinahnt un wisu fawu mantibu ar winau dalist; bet Emilija us tam pastahweja, ka wina labal lihds ar nelaimigo Fernandu kehdes griboht nest, nekā winam par seewu buht, un pagehreja fawu brihwibu. Tagad eesahka negantneeks to ar breefmigeem lahsteem draudeht un nodeewojahs, ka wina ahtraf no pils ahra nekubshoht, eekam ta wina seewa buhschoht. Nelaimiga meitene nospreeda labal nahwei, nekā schim wiltneekam rohkās dohteess. Weenigais lihdselis bija tas, — behgshana. Behz ilgās schurp un turp dohmahchanas un mekleshanas atrada ta beidsioht zelu. Par sulaini isgehrbusees wina lihda kahda tumshā rudens nakti zaur kahdu paslehptu gangi us pils basnizu, no kuras wina laimigi un nemanohnt ahra tapa. Bahr winau isplahtijahs spigulodama debes-welwe un preeksch tahs pazehlahs augstee Alpenu kalni, no kureenes tai auksts wehjsch preti schnahza. Bet bailes no eenaidneeka pahwareja tai wifas zitas jushanas un nepeekusufi wina kahpa par afahm un spizahm klintihm us augschu un leiju. Kad rihta-blahsma aust sahka, bija winas apgehrbs un kurpes druskās saplihshuchi un pati lihds nahwei nokusufi. Wina apsehдахs us kahda leela afmina, gribedama atpuhstees, un eeraudsija no fewis nezil tahlu kahdu ar lohrberu un semenu-ohgu stihgahm apauguschu klints-plihsumu. Zaur scho plihsumu wareja kahda apgaismotā alā ee-eet. Schē wina par ne-issakamu preeku atrada us kahda no klints iszista galda maifi, wihges un weenu buteli wihna. Bailigi skatijahs wina wisaplahrt, un kad ta neweenu zilweku ne redseja, nei dsirdeja, sehдахs wina pee atrastahs baribas un sahka ehst. Schahda wihse stiprinajusees wina atspeeda fawu galwu us rohkās, fawu likteni pahrdohmahnt, un afaras peepildija winas mihligahs, tumshahs azis. Kamehr wina ta dsilās dohmās nogrimusi sehdeja, apluhkoja winau no alas augshenees weens jaunš zilweks, gana drehbes gehrbees; tas to apskatija un netizeja fawahm azihm un dohmaja, ka kahds engelis no debeshm alā nolaidees. Emilijas garee, walejee mati, winas kahrtais waigs, winas masahs, bal-tahs rohzinās, wifis apleezinaja winam, ka ta bij no augstas kahrtas, kas schē patwehrumu mekle. Zigi un lihdszeetigi winsch to apluhkoja, tad winsch steidsahs ahtri semē un „Emilija!“ — „Fernandus!“ issaukdami tee weens ohtru aplampa. Ne wahrdu nefazidami tee weens ohtru aplampuschees tureja un preeka afaras raudaja. Sawās rohkās tureja wina pateefigi nelaimigo Fernandu. Winsch bija ar kahdu laupitaju wadoni zeetuma darbās pee weenas kehdes bijis peekkehdehts; schis gribeja kahdu nakti ar fawu beedru palihgu isbehgt un speeda Fernandu lihdsā nahkt. Schēe laupitaji bij, kahdi Italiā

wehl tagad daudis atrohдахs, newis tahdi, kas afinis islehja, bet kas bagatus kohpmanus un zitus gubstija un ahtraf wakā nelaida, kamehr teeleeunanduismafaja. Zeta bij Fernandus laupitaju wadoni fawu likteni istahstijis un schis bija to peerunajis, kahdu laiku pee wina ustu-retees. Schi bija ta ala, kur tee laupitaji mahjoja, kura ari liktenis Emiliju bija eewedis.

Laupitaju wirtsneeks lohti preezajahs, kad ar faweem beedreem pahrnahjis Emiliju un Fernandu tik mihligi kohpa fehsham redseja. Emilija pawadija nakti alā un gribeja ohtru rihtu ar Fernandu us Keapeli zehoht.

Tani paschā azumirkti, kad tee gribeja aiseet, tika wina peepeschis istrauzeti. Laupitaji atweda kahdu wangineeku, — tas bija Franzis. Schis bija, tiklihd winsch ohtra rihtā Emilijas behgshanu pamanija, ar wiseem kalpeem to kalnās mekshant gahjis un pee tam laupitajeem rohkās kritis, kuri leelu naudu par wina brihwilaischanu pagehreja. Bet kad tee dabuja sinahnt, kas winsch bij, atdewa tee to wina brahlim. Franzis fawam brahlim ar afarahm peedohshchanu luhdsā, tam wisu istahstija, apshohlidamees nahkotnē labotees, un Fernandus tam brihwibu atdewa.

Fernandus un Emilija nonahza Keapelē un isfkaidroja kehninam, zil neganti winsch bij peekrahpts. Zauvais grahs tika atkal wifās fawās amatās un gohdā eezelts un fwineja daschus mehneschus wehlat ar Emiliju bagatas kahsas.

Us Fernandus luhgshchanu kehniusch wina pusbrahlim wisu peedewa un atwehleja tam fawā karapulkā eestahtees, kur winsch driht ka waronis israhdiyahs. Ubi brahli weenā pulkā deenedami ari keisara Napoleona karaspehkam us Kreewu-semi lihdsigahja. Wina abi bija Maskawā un lihdsjahs weens ohtram pee gruhuma pilnahs atpakaleeshanas. Kahdu reisi Fernandus peekufis faweem beedreem pakā palika un buhtu, ka dauds tuhktoschi wina beedri, Kreewijas sneega-kajumās fawu nahwi atradis. Bet Franzis negribeja fawu brahli, kusch tam wifus wina nedabus peedewis bija, schahdam liktenim atstahnt. Winsch nehma to us faweem plezeem un nesa winau lihds tuwakajam zeemam, kur winsch to ar ehdeenu un siltumu atkal atspirdsinaja. Nahkoshā wakarā breefmiga fala un sneega puteni nelaimigeem zela gruhtribas wehl jo wairal pawairoja; Franzis noslihdeja nedshws no fawa sirga. Fernandus, kusch winam blakam jahja, leza no fawa sirga un nopuhlejahs winau adshwinahnt. Wehl reis Franzis azis atdarija, pastina fawu brahli, kusch zelās pee wina bij nometees, speeda wina rohku pateizigi pee fawahm aukstahm luhpahm un — isdsifa. Fernandus atradahs ar fawu nomiruschu brahli weens patš tahlā, nepahrredsamā sneega tuffnesi; wifis wina beedri bija jau tahlu us preekschu nosteiguschees. Te idstreda winsch Kreewu karapulkus tuwojamees. — Sawā isfamishana winsch tapa Kreewu wangineeks un isglahba zaur tam fawu dsihwibu.

Kad Napoleona wara tika salaušta, un winsch pats bij us Elbas falu nosubhts, Fernandus pahrnahza lihds ar dauds ziteem beedreem atkal brihws fawā tehwiya un tika ar preeku no fawas ustizamas Emilijas sagaidihts.

A. Fuchs.

Buzet desmitos.

„Kā klahjahs, Annin, manam nahkamam tehwozim?“

„Ak Mahrtin, tehws ir lohti dusmigs. Schodeen tam bija Wortā kungam nauda ja-ismahsā, kuras deht tee sen jau teefajahs, un Tu sini, zil gruhli tehvam nahkahs no tahs schkirtees, kad tas par to neko nedabu. Turklahnt war brahls Dahwids ar katru brauzeenu pahrbraukt, un —“

„Saprohtu — tam pahrmeshanas deht paspehletahs naudas netruhks. Mana nabaga, masā Annite, kas Tew wifis nau ja-istur! Es pateefi dohmaju, ka neweens zilweks Tewi neshchelo, ka tikai es ween!“

To fazidams Mahrtin Manstons nolcejahs un nobutschoja fawas bruhthes mihligo waigu.

Behtra klabinaja ar lohgu flehgehmu un kauza un swilpa winpus' dselszela dambja kohlu sardās, telegrafa drahtes dsheedaja fawu weenmuligo meldija, debes-welwis, melns ka darwa, aptumshchoja wifas malas.

Anna Wits ar fawu mihlako mahjinās durwis stahwedami luhkoja bailigi us melno nakti. Tikai no bahnuscha uguns ka kahda farkana dsirkstelite tumshā mirdseja.

„Ne luht newaru saprast, ka tas nahkahs, ka Lawš tehws Dahwidu tik lohti mihlo,“ Manstons fazija. „Man leekahs, ka winsch to wehl wairal mihlo nekā fawu naudu —“

„Mahrta!“ Anna to apfaukdama un pahmesdama fazija.

„Neeti,“ schis smeedamees fazija, „Tu fini, zil lohti Lams tehws mani eenihst, tadeht man ari ir teefiba kahdu wahrdu par winau faziht. Pateest, brangs tehws un brahlis preeksch Tewis.“

„Tehws mani ari mihto.“

„Bet breefmigi maj. Ne, Annin, tas neweenu newar eeredseht, ka ween Dahwidu; tas ir wina azuraugs. Schodeen paspehletà nauda tam tahdas raises nepadaritu, kad Dahwids zaur to ari skahdè nekluhtu.“

„Klusu!“ Anna dudinaja. „Man leekahs, ka tehws nahf. Ja, tas winsch buhs — eij tagad, Mahrta. Ja winsch Dewi neusbildina, tad eij meerigi tahlak, bet ja winsch Dewi usbildina, tad atbildi apdohmigi — apfohli man to!“

„Mehs netikim dumpi; prohtu sawalditees,“ Ransons smeedamees atbildeja. „Waj Tu no stanzijas nahkdams atkal peenahkfi?“

„Ja, puszet desmitòs,“ Ransons atbildeja. „Dshwo sweika!“

„Uf bahnusi eedams tas it drihs Annas tehwu fastapa. Zahnis Wits bija ne leels, bet plezigs wihrs, ar grumbainu waigu un tumfchu feiju, noplifusfchà apgehrebà, un bija zaur zaurim nemoht wihrs, ar furu neweenam netika beedrotees.“

„Oh, Ranson!“ tas Mahrtainu pasihdams issauza.

„Schis meerigi un gohdprahtigi fweizinaja.“

„Waj us stanziju eeseet?“

„Ja, es gaidu Broku ar pulksten dewianu brauzeenu. Tas man no Baltimores atnesihis naudu par maneem fchi gada kweescheem.“

Wits pazehla ahtri galwu, it ka tam kas peepeschu buhtu prahta schahwees.

„Tas ir, Zuhz zerat, ka winsch Zums to atnesihis; bet zereht un dabuht ir diwejadi,“ tas laipnigi, gandrihs ka johkodams atbildeja.

„Es skaidri sinu, ka winsch nahf.“

„Zuhju deht, Ranson, to zeru. Esat tschakli strahdajuschu un to gohdigi nopelnijuschu.“

Mahrtausch smaidija, jo wezais nemehdsa neweenu slaweht.

„Nesinu, Ranson, ka tas nahkaks,“ wezais it mihligi fazija, „ka mehš diwi lhdffchim lahga newarejahm fatikt. Kurfch ir ihsti tas wainigais?“

„Warbuht ka abi efam wainigi!“

„Aikam, — tà jau mehds buht. Zums, Mahrta, newaijaga manus wahrduš us selta swareem swehrt. Esmu wezs wihrs un man ir sawas raises. Zuhz jau redsat, ka man eet; schodeen man bija Wortam nauda janomaksà. No lai Dahwids faka, kad tas pahnahf un to dabu sinah?“

Pehz ihfa brihscha tas fazija: „Nestrihdesimees wairs, Ranson. Atpakal nahkdami peenahkat pee mums, Anna par to preezasees, — wareseet ar to kahdu brihdi patehrseht. Esmu peekufis ka funs un eeschu tuhliit guleht.“

„Labi, Wita lungs; zeru puszet desmitòs pee Zums buht. Lihds tam laikam gan wehl papilnam leetus gahfisees.“

„Teescham!“ wezais atbildeja. „Peeklaudsinat tilai un fakat sawu wahrdu, zitadi Anna Zuhz ne-eelaidihš. Zuhz sinat, wina ir bailiga.“

„Sinu, nepeemirfischu.“ Tà tee schkibraks.

Mahjäs pahnahzis nometa Zahnis Wits sawu platmali us gasdu un klauffijahs kahdus azumirkfus us leetu, kas patlaban eefahka ka ar spanneem gahf. Tad tas cededsinaja sawu pihpi, apsehдахs pee fitahs krabfnes un luhkojahs us Annu, kura pee lampas tschakli strahdaja. Wezais rahdijahs buht nemeerigs. Atkal tas peezehlahs, luhkoja pehz pulkstena, staigaja pa istabu un isgahja pehdigi pa durwihm sawà kambari.

Beezas minutes bija pagahjuschas. Leetus arweenu jo stipraki gahsahs, kad Zahnis Wits no leetus ismirzis atkal istabà eenahza, wehl reis pehz pulkstena luhkoja, kas patlaban dewianu bija, un tad „labu nakti“ nefazijis sawà kambari eegahja.

Annai tapa weentuliga istabà un no wehtras purinatà mahjâ bail. Waj negaisa deht ween to firdsbailes mohzija? —

„Kaut Mahrtausch tè jau buhtu,“ ta nopuhdamees us pulksteni luhkodama dudinaja, „bet winsch war tilai ap pus desmiteem schè buht!“

Ap to paschu laiku islahpa Wits ar dselss stangu rohka, pa sawa kambara lohgu, pee kura tas ihfi preeksch tam trepes bija peeslehjis. Ahtri tas dewahs pa dselsszetu us bahnuscha pussi. Alis sewim tas dsirdeja maschini swilpjam. „Nu maschine nahf!“ tas fazija. „Es atdabuschu naudu, to man Worts noplehjis.“

Maschine schnahkdama tuwojahs. Wezais nokahpa no zeta grahwi un apflehpahs kruhmòs, lihds maschine pagahja garam, un apdohmajahs, waj tam wehl tahlak buhs eet jeb tepat palikt. Pehdigi tas apnehmahs palikt.

Weeta, fur tas stahweja, bija no wina mahjas puszetà lihds bahnusim. Pehz ihfa brihtina — Witam tas rahdijahs til garfch buht ka muhschiba — tas eeraudfija kahdu wihtu nahlam; Wits drebeja ka no drudfcha kratihst un fakohda sohbus, lai winau klafeschana netaptu dsirdeta.

Atnahzejs pagahja steigdamees garam. Negaisa deht tas bija sawu swahrku aplakli uslohzijis un neluhkoja neds us labo, neds us kreifo pussi. Wezais islihda no grahwja un steidsahs ismanigi ka kakis sawam upurim pakat. Breesmigs fiteens pagahja steigdamo zekineeku gar semi. Ar nowehrstu waigu — jo tas bijajahs sawu grehka-darbu usfkatiht, — ismekleja flepkaws nofista wihtu kruhschu-kabatu un atrada tanì ruliti fatihtu naudu.

„Tà man Mahrta Ransons to aismaksà, to pret Wortu esmu paspehlejis!“ wezais fazija. Tad tas ahtri peezehlahs un ap sewi luhkoja.

Lihkis guleja schkehrsam us schkeenehm, — pehz pus stundas wajadseja zitai maschinei nahf. — Wits to atstahja gulohht un dewahs bahls ka lihkis un drebedams us mahjahm.

Anna dsirdedama maschini garam fkreijam atlika sawu darbu pee malas.

„Baldeewš Deewam!“ ta sawà prahta dohmaja, „tagad dabuhu Mahrtausch sawu naudu un buhs drihs klah.“

Ilgu laiku dohmàs nogrimusi ta pee lohga sehdeja, lihds ta pehdigi no bailibas un nepazeetibas dsihya kambari gahja pehz tehwa luhkohht.

„Teht!“ ta durwis atwehrusi lehni fauza un tad arween stipraki: „Teht! Teht!“

Nekas tai ne-atbildeja. Zaur to lohgi isbeedeta ta eegahja kambari un atrada lohgu atwehrtu. Pee lohga peegahjusti ta trepes eeraudfija. Gulta bij tufschu — winaš tehws nebija kambari.

Sannu paredsedama ta skrehja pee nama durwihm, un schè us fleegfni ta tehwu fastapa — bes zepures, bahlu, famirkuschu, ar dubkeem nokehfitu; wisi lohzeffi tam trihzeja. Wina to eewilka namà. Kà peedsehriš tas ar apmilfuschahm azihm papreeksch us winau, tad istabà aplahrt luhkoja.

(Turpmat beigušs.)

Dohts pret dohtu.

Wahzu dsesmineeks Schillers mehdsà sawas jaunibas deenas labpraht us lohkli spehleht. Wina nahburgs, kuras fchi instrumente nepatika, reis us winau fazija: „Schiller lungs, Zuhz spehlejeet lohkli ka Dahwids, bet ween til jauki ne.“ „Nu Zuhz“ — Schillers ahtri atbildeja, — „runajeet ka Salamans, bet ween til gudri ne.“

Es fur gudriba!

Kahds lungs nonahza reis pee weena bagata skohpuka akuraht tai brihdi, kad schis gruhti nopuhlejahs weenu muschu nokert. Us weenreis laimejahs winam ari nokert muschu, furu tas nenokahwa, bet preezigs zukurdohsè celika, un wahku uslika. — Sweschais to redsedams prafija: „Kamdeht juhs muschu zukurdohsè eeslehdsseet?“ — Skohpulis atbildeja smaididams: „Gribu redseht, waj mani deenesneeki zukuru nesohg. Jo lihdsi kahds pee zukura ees, to wahku pazels, tad ta muscha isfkrees ahra, un no tam redseschu, ka zukurs sagts.“

A. P.

Gudra palihdseschanahs.

„Behrsin, man pee tewis ir seela luhgfschana!“ „Nu, kas ta tahda?“ „Es wakar dabuju grahmatu no mihlakahs. Bet pats neprohtu lafht. Tad nu grihu tewi luhgt, lai tu man to islasi. Bet lai tu nedsirdi, kas tur eekfchà, tad newem par launu, kad tew kawas aufis tureschu zeeti.“

B.

Atmina.

Sapnòs redsu atminu,
Masu zelinu,
Kur ar sawu meitinu
Daschu wakar
Mihlus wahrduš runajohht

Augstas Keisariškas Majestetes,
 višas Kreemū valstis Patvaldneeka
 u. t. j. pr., u. t. j. pr., u. t. j. pr.,
 pavēsti

teek no Krohna-Wirzawa pagasta-teežas eekš Boh mju-
 muiščas mahzitaja pagasta Leel-Gulhu jainneeka Krišch-
 jahna Greizer konturšes leetahin uš Kuršemes semneeku-
 litumu 493. Š grūti wiši un iškattis, kam kahdas tai-
 nas parahdu prašičanas buhtu no Krišchjahna Grei-
 zer'a, tāpat ari tee, kas tam to parahda, zaur šcho uš to
 zectako ušakznati, tiklab jāvās prašičanas ka ari ma-
 jāščanas lihdi 9. Merz f. g., kurš par weentgo iškēg-
 ūšanas termiņi noliktis, šcheit pedoht, jo wehlaš pūrme-
 jee ar jāvahin prašičanahm netišs peenemti, bet ne-
 eewehroti atkasti, un beidsamee peh pastahwošceem liku-
 meem strahpeti.

To lai teek wehrā!

Krohna-Wirzawa, 31. Janwar 1879.
 (Nr. 75.) Kreiščeb.: M. Mattijel.
 (S. B.) Tees.-skr.: G. Bahren.

Safu pagasts iškods 7. Merz f. g. nahlamu pawar-
 nar no keegeleem duhwesamahs jaunās

fkohlas-mahjas buhwdarbu.

Šhta buhs 15 ašs gara un 6 ašs plata, ar front-
 šchpīhi un šhindelu jumtu. — Amatneeki, kas wišu buhw-
 darbu ar javeem strahdneekem un pagasta materialu grīb
 ušpent, teek ušakznati, augščā mīnētā deenā Safu pa-
 gasta-waldbā šapulšetees; no pobretščika tiks labās lee-
 zības un 300 rubl. šubr. šaloga pagebrehts.

Plahns ir pee pagasta-wezata eekstatams.
 Sajā (Weršen), Kuršemes gub., Jaunjelgawas apr.,
 8. Februar 1879.
 (Nr. 35.) Pag. wez.: M. Brehtis.
 (S. B.) Skr.: A. Strauš.

Peo Dohbeles muiščas peederigais

Reelais krohgus

teek no Surgeem šch. g. uš arenti iškods. Klahatāš
 šinas dabunamas pee muišchwaldbās.

Zenasmuiščā

pahrdohd bruhwets Gutmanis 11 bišču-kohtus ar štip-
 rahm bitehm, 19 tukščus Berlešč bišču-kohtus, 2 ma-
 šus waišlu bišču-kohtus, 1 maščini, ar kuru teek medus
 no šchuhniieem iškodihš, bišču-kurwjus, bišču-šcetikus
 20 jaunus šwju-kurwjus, 1 jaunu latou ar sehgekt,
 1 šwju-kasti.

Teek meklehtis

melderis,

kas jāvā amatā ir meisters un kam labās atēstātes pee
 rohtas, preešč uhdens, šahgu- un malamo-šudmalu wa-
 diščanas. — Zapeprasa pee **Mufmana** Reščumuiščā.
 (Meščenhof pr. Ellen.)

Kaunas gubernā, Boneweščas aprinkti, netah! no Lin-
 towas pilšehtina, **Vandsberga** šgam peederigā muiščā
 Kopanschichimā ir weena

muišča pahrdohdama,

kuru wišu kohtā jeb pa dakahm war dabuht pirkt. Mah-
 takas šinas dabunamas pee Donat Jafinski šga Laščmen-
 Bonuščas muiščā jeb pee Antoni Burino šga Dawidiščki
 muiščā; abas peemintahs muiščas atrohdaš netah! no
 Linowas pilšehtina.

„Weens ahpfchu-funs“

(Dachshund),

ar gairšč-bruhnu špalon un tuišč-bruhneem šteekem un
 baltahm kuhšihm, ir Dienšdorfes meščungam atklidbis.
 Kas par šcho funi augšminetam meščungam šaidru
 šmu war doht, dabuhs labu pateizības-šgu.

To funi pirkt lai kartis fargahs!

Groth.

Matki uš 6. Februar f. g. Maš-Behres arendato-
 rim no štalla

iffagts

dumšč firs, šedulšas weetā balti plekišči, 7 gadus w.;
 120 rubl. wehtis; jaunās kabes-ragūs, drachnu riškšs aš-
 juhšs, šilknim no denašču weetas lihdi augščai balti,
 gari elahpi uščuhti. Kas to šahdību waretu uščahdiht,
 dabuhs

50 rubl. pateizības-šgas

no Maš-Behres arendatora, pee **Dohbeles,**
 (A. Friedrichsona.)

Ruzawas bašnizās chreģes, ar 10 balšcem, (Register),
 wehl itin derigas, ar labu štamu, ir

pahrdohdamas.

Plahčakas šinas dabunamas no Ruzawas mahzitaja
Schulmann.

No zensures atwehlehts. Rihgā, 11. Februar 1879.

**Kuršemes sawstarpigahs krušas-apdroh-
 ūšinasšanas-beedribas direkzija** eeklata par
 šamu peenahkumu, tapehž ka beidsamā general-
 šapulze 13. Janwar f. g. atkal deemscheht tik
 wahji bij apmeklata, ka tahs jaunajds likums is-
 teiktahs wehlešanas newartaja tikt isdaritās.

wehl weenu

generašfapulzi

nolikt uš 9. Merz 1879. g., pulšten 4.
pehžpusdeenā, un tadeht zaur šcho zeeti ušai-
 zina wišus balšteešgohs beedribas-lohžeklus, lai
 uš šcho šapulzi labi pilnštaitlīgi šapulzetohs. Š-
 daramahs wehlešanas ir šchahdas:

- 1) jawehlē wiša pahrwaldes padome, šastah-
 woscha is 6 lohžekleem un tikpat dandi kan-
 didateem, un
- 2) direkzijas lohžekli, šastahwoscha is weena
 direktora un weena padohmneeka.

Direkzija.

Kaulu-miltus

un

superfosfatus

pahrdohd

A. Wischnewsky's,
 Rihgā, kuru-eelā Nr. 18.

Saweem kundehut daru štamu, ka jāvū dūhwotli emur
 pahrehtis barona **Delfer'a** (preeščlait Klawohu'a) mui-
 ūšelē un apšohlohs tāpat ka lihdi šchin

**buhwes, diščlera un
 ratineeka darbus**

pehž katra wehlešanas ispidiht. **S. Eichwald's.**

Peo Ašdšires muiščas-waldbšanas, pee Kandawas, ir
 weena maja muiščā ar 180 puhweetahm aramas-šemes uš

renti

dabujama no Surgeem f. g.

Abtreupe

tiks notureta Leel-Vuzes mahzitaja-muiščā 28. Februar
 un nahlamās deenās. Pahrdohhtas tiks ištabas, wirt-
 ūšastes- un štalla-lectas.

! Sirgu-tirgus!

Leelbeenas-šwontku deht tiks šchogad Wez-Schwahdes
 širgu-tirgus 9. April noturehts.

Muiščas-waldbšana.

Weenu biščardi war lehti dabuht pirkt Jelgawā,
 Konstantin-eelā Nr. 10, eherbergi.

Lohti labas un trefnas

šilkes

no widuweja leeluma ir par Rihgas tirgeem dabunamas
 pee **G. Jakobshna,** Jelgawā, katohu-eelā, šalajā bohde
 Nr. 16.

Leel-Gieres pagasta-waldbšana (Kuldigas aprinkti) dara
 zaur šcho štamu, ka šasautščanas-šite deht wispahrigā
 karadeenehta iškodšanas preešč 1879. gada tagad ša-
 rakstita un war no iškata, kam peenahšs, lihdi 8.
 Merz f. g. šcheit tikt eeklata, kurā deenā ta ari pagasta
 šapulze tiks preeščā lastita.

Leel-Gierē, 8. Februar 1879.
 (Nr. 332.) Pagasta-wezatis: J. Mohwe.
 Pag.-skr.: W. Verh.

Uš kahdas ahreenes andeles-nama rehtinumu mehš
 pahrdohdam no lehgera lihdi

150 šudmalu-afmemu,

no wislabatahs šortes un šproz. apafsch maksas-tirgus.
Ferdinands Meyer un beedris,
 Rihgā, leelajā šmilšchu-eelā Nr. 5, 1 trepi augšam.

Mapat tā ištahkufi un wišas grahmatu-bohdēs. Rihgā,
 Jelgawā, Šeepajā un Kuldigā — par 8 kap. dabunama
 jauna šohlas-grahmatina:

Šhs pahrehts

par

Kreewijas un Baltijas wešturi,
 pagasta-šohlahm šaraktiis
J. Siewert's.

Weens mahžeklis

ar labahm šohlas-mahžibahm, kurš destileereht un
 šmalšs šchupšus šarhzeereht gribetu mahžitees, war ar
 rakteem jeb peršonīgi meldeetes pee šabrikanta

**Maulwurf kurga
 Ešumā** (pr. Wenden).

Jelgawneeki pašchi

špehtes 25. Februar f. g. Jelgawas teatera-namā Lat-
 wešču

teateri.

Ušweidihs: „Zuku jufahm.“ johku lingu 5. žehleendš.
 Šuga Latweešču walodā mule šazereta un atklizmahs
 šmeeklu mihtotajem bešgaligus johkus.

Šefahkums pulšten 5. wakarā.
 Šuwakas šinas zaur programeem.

Pehž teatera

balle

amatneezības-beedribas namā (Gewerbe-Verein).

Kantoris un

pastahwiga šemtohpju maščinu ištahdiščana

no

J. W. Grahmana, Rihgā,

atrohdaš tagad eekšpilšehtā, šahrta- un mašahs štalla-eelas šuhri, pretim Jelgawas-Šukuma dšeližela-štanzijas
 namam.

Schujamahs maščines

wišleelakā iswehlē ar jaunakahm ištahdiščanahm,
 it ihpašchi preešč škrohderieem derigas, pahrdohd
 par lehtakahm zenahm

Lühr & Zimmerthal,

Šešč-Rihgas leelajā šmilšchu-eelā Nr. 7.

Dehtahs pee J. W. Steffenhagen un dehta.
 (Tē klaht peelikums: Bašnizās un šohlas šinas.)

Basnizas un fkolhas sinas.

Weens Kungs, weena friftiba, weena tiziba.

Rahditajs: Sinas. Pateefbai par gohdu. Lihdsleffis. Dahwanas. Pufe un ajara. Jelgawas latw. pilsehta draudse. Mifiones lapa.

Sinas.

Jelgawā. Pееkideen 9. Februar pusdeenas laikā nomira Jelgawā ar ahtru nahwi Schaines mahzitaja kungs Oscar Kwall, 42 gadus wezs.

No Gezawas. Ta sina, ka Gezawas draudses zeen. mahzitajs Chr. Alberti ir miris, ari mani pahrohbeschneeku apbehdinaja; jo zitreis Gezawas draudse dshwodams biju zeen. nelaiķa mihtu prahtu labi eepastnis. Schi behdu sina mani til afsneedsa tai deenā, kad nelaiķa meefas kapā guldinaja. No schehlabahm flubinahts tuhli brauzu uf Gezawu un atradu pee kapa malas mas rehkinahs 2000 zilwekus, kuri wifā flufibā zeen. Vestenes draudses mahzitaja Klappmeyer k. schehlu, fehru un gaischu runu klauffjahs. Bauskas aprinka zeen. prahwesta tehws Kupffer k. bij wahzu walodā un Wezmuischas draudses mahzitajs Kraus basnizā latwiski runajufchi. No ziteem mahzitajeem, zil pee kapa malas redseht dabuju un zil pasinu, bij: Neander, Grūner, Seiler, Busch, Panck, Lugaun un Must.

Pee schi kapa malas dabujahm atkal eewehroht, ka leelakā wara ir mihtlestibai zilweku starpā; tē bij wifadas laufchu kahrtas atnahlfchas pehdigu gohdu un mihtlestibu nelaiķim parahdiht; kaps tapa ar jaukeem jo jaukeem krohneem un salumeem gluschi aplahs. Alberti mahzitajs bij Gezawā daschus gadus par walihga- un 18 gadus par ihstu mahzitaju. Zeen. nelaiķis bij dedfīgs taisnibas un kahrtibas mihtletajs, bahrgs pretineeks jebkuram launumam, netiklibai un nekahrtibai sawā draudse. Tas ir bijis un buhs pasaulē, ka kahrtibas mihtlotajeem ir ari sawi pretineeki, bet labeem ir atkal par palihgeem, draugeem un aistahweem. Wifseem pehz laba tikuma usdfinigeem, augsteem ka semeem, bij nelaiķis weenmehr mihtsch.

Jau preeksch fkolhas-litumu laikeem reti kahdam draudses ganam tā isdewahs laudis pee kahrtigas behrnu fkolhā raidifchanas peeturcht, ka nelaiķim. Alberti mahzitaja laikā tika Gezawas draudse 3 jaunās fkolhas eeriktetas; tā tad winsch 6 fkolhas sawā draudse, zil ween wina pawahja wesehiba to atlahwa, deewsgan kreetni pahredseja.

Skohlotajeem bij nelaiķis draudfīgs kungs. Kur fkolhas darbs bij paweegli strahdahs, tur fkolhotajeem bij jadird tas pateefīgs wahrdinsch „wahji“!

Mihtlotam zeen. nelaiķim Deews nebij nowehlojis wezaku preekus baudiht; tapehz jo wairak wina firds gribeja laufchu behrnus apmihtloht. Skohlas-behrnus zeen. Alberti kungs, daschreis wifū pilnu fkolhu, apdahwinaja ar abboleem, pehpelohkeem, grahmatahm un lanlahrtehm, ihpaschi pee ekfameem tshaklee behrni dabuja wehrtas dahwanas.

Ar laufchu mihtu peepalihdsibu Alberti mahzitajs Gezawas basnizu labi apkohpa. Jauni lohgi, jauna dahega altara bilde, leela fudraba altara lanna un flaisis tohrnis tapa zaur wina publineem apgahdahs. Jau komehr nelaiķis par walihga-mahzitaju Gezawā bij, draudse bij wina paschu un wina firnigus spredikus tohti eemihlejust un luhda basnizas preekschahwas, ihpaschi grahfa leellungu von Pahlen, lai nowehloht Alberti wineem par paleekamu mahzitaju, — tas ari notika.

Swehtdeen, 17. Dezember, pehz pusdeenas, kad zeen. nelaiķa meefas basnizā tapa eenestas, laudis no mihtlestibas un pateizibas flubinati pilnā basnizā lihds pusnaktei ar dseedaschanu pakawejahs, ari dauds laudis wifū nakti wahkedami beidjamo mihtlestibu nahwē aismigufchajam parahdija. Behru deenā Gezawas dseedataju kohris basnizā 4 balfigas dseefmas dseedaja. Pee kapa „Kahdā nu meerā“ Gezawas jauhts kohris ihpaschi jauki nodseedaja, pee kam dseed. karogs truhwē puschlohts pliwinajahs un tā behrineeku firdis jo fehwas juschanas mohdinaja.

Leelakā daka no dseedatajeem bij ar labi isglishtoteem balfeem, pee kam spehzigee un jaukee basf balfi it ihpaschi dseedaschanu puschloja. —

Beidsiht ta dseefma „Nopuhkas kapa malā“ no wihru balfeem 4 balfigi jo flaweni tapa dseedata. Schi dseefmina flaneja tohti

jauki, pee kam karoga-turetajs karogu trihsreis lehni pahre kapu wizinaja, itin ka gribedams ar to faziht: Deews Kungs swehti, apgaismo Lewi un dohd Lew sawu swehtu meeru!

Gohds Gezawas draudsei un winas dseedatajeem, kas tā prata sawu mahzitaju jauki daschadi pagohdinaht un uf muhschigu dusu pawadiht!

Dufi fald', dufi fald', tā pee kapa beidsiht dseedaja dseedataji. Ari mehš pahrohbeschneeki, zeen. nelaiķa mihtu prahtu ne-aismirdami, nowehlam winam faldu dufeschanu. Zeen. nelaiķis bij sawās jaunibas deenās deewsgan pagruhtus laikus pahrlaidis, tiklab studenta, ka kandidata gadōs, ari wifū wina mahzitaja amata gadi nebij weegli, leelai Gezawas draudsei Deewam par gohdu kalpojohht. Winsch bij dedfīgs garā, palehns wifās dshwes faspruhās, kur wajjadseja taisnibu no netaisnibas ischekirt. Winsch mihtleja Deewu un zilwekus, bij labs fainneeks un kreetnis mahzitajs, winsch labi zihnijahs un pahwareja, winsch mihtlestibu fehja uu to bagati plahwa, wina wahrdspaliks laudihm labā peeminā.

Beidsamōs 4 gadōs daschreis gruhti flimibā zeeta ar firds-wainu; bet nepeekufis, kur ween winam labaka wesehiba deena bij, strahdaja, Deewawahrdus fludinaja, flimeem swehtu wakarinau dewa, friftija un sawu mihtu draudsi kohpa. Lihds nahwes stundinau zeen. nelaiķis to gribeja dariht, — uf laulafchanu kahdu wersti no muischas isbrauzis kamanās pagihba, newareja ari wairš pehz aspihgshanas runaht un tahdā buhschanā pehz pahri deenahm nomira. Meers schim pateefam draudses ganam! Uf faredsefchanohs winpus kapa! Un to nosklumufchu laulatu draudseni, kas deewabijigā mihtlestibā pret ifkatru til laipniga un ihpaschi wifseem zeetejeem un flimeem sawu labfirdibu rahdijust, lai Deews behdās stiprina un eepreezina lihds kapa malai!

G. S.

Preekulē tiks jaunš muhra fkolhas-nams buhwehts. 20. Februar pagasta-waldibā buhwe tiks zaur isfchlofchanu isdohta.

No Wentspiles par Latweefchu biblioteku. Mehš jau sen ilgō-jamees pehz grahmata-krahtwes, kas peepalihdsētu uf prahta attihstifchanohs. Bet nebij neweens, kas to eewed. Gohds Deewam un pateiziba fkolhotajam M. Babensis, kas mums jau tā ir dauds laba darijis un ari tagad atkal sawu naidu netaupidams ir eetaifijis lasifchanas-biblioteku, kur nu waram dabuht daschadachadus rakstus par derigu laika-kawekli. Pee fkolhotaja ir tagad gandrihs 200 grahmatas, kas wifās pehz kahrtas un nummureem eeriktetas, un ko katriš war dabuht lafht, ja tas aismaksa to masu, isfludinatu maksu. Bet deewamschehl wehl deewsgan tahdu, kas labak sawu rubuli nodser, nekā to isdohd par awisehm jeb grahmatahm. Tomehr zerefim, ka fchahdi lautini ees pee mums masumā. —

Kahds rakstu mihtlotajs.

No Stendes. Bagahjuscha gada beigās peenahja klahht Stendes leelajā pagastā ohtra jauna fkolhā lihds ar fkolhotaju. Bet drihs pehz jaunā fkolhotaja atnahlfchanas un amatā eestahfchanas tapa ohtris pehz wisfhnataja Deewa schehlastibas padohma uf muhschigu dusu aisaizinahts. 11. Dezember sawā 73. dshwibas gada aismiga faldā nahwes meegā wezs Stendes draudses ehrgelneeks un fkolhotajs Ernest Friedenberg. Sirmais fkolhas tehws papreekschu bij 16 gadus Wahrmes draudse par ehrgelneeku. No turenēs winsch atnahza uf Enguru draudsi par ehrgelneeku un fkolhotaju; bet tur buhdams paschā pirmā gadā winsch usfainaschanu dabuja, lai peekemoht tohs paschus amatus Stendē, sawā dsintenē. Scho usfainaschanu winsch ar preeku fanchma un pehz weena gada pawadifchanas Engurōs uf Stendi atnahza. Schini draudse gohdajams firmgalwis, kaut gan wahjisch buhdams sawōs meefas spehkōs, tomehr gandrihs pilnus 20 gadus ka ehrgelneeka, tā ari gruhtu fkolhotaja amatu ar swehtibu kohpis. Stendes basnizas-fkolhu warehs gan pee Kursefemes wezakajahm fkolhahm peefkaltiht, jo wina efoht buhweta 1825. gadā. Birnee fkolhotaji schini fkolhā, ka: Hagen, Bergmann, (kas til ihfu laiku schē bij) un Spinkler k. k. nelahdu gruntigu fkolhu wehl netureja, tikai eeswehtijamee behrni tapa daschas nedelas tizibas-mahzibā mahziti. Ihtu kahrtigu fkolhoshanu til eefahza ar tagadeja

zeen. Stendes mahzitaja palihdsibu Friedenbergr. — Winesch strahdaja pee behru firdihm sawa skohlâ wairak lehnibâ un mihlestibâ, tadehl winam ari isdewahs sawu skohlenu firdis ar wiseem labeem tikumeem pidiht un bes nekahdas leelas bahrdfibas pee wisa ta, kas labâ un flawejams, eeradinah. Meesas strahpe bij retais lihdsleksis, ko winesch pee saweem skohleneem bruhseja; winam peetika ar to, kad wineem nopeetnu waigu, apdraudeschanu un bahrgus wahrdus kâ schekhyus firdispeeda. — Zits nelaika mahzibas= metodi tã nesinatu, jo scho rindinu rakstijats wina namã daschus laikus pawadijis. Beidsamõs dsihwibas gadõs winam nebij wairõs tã eespehjamõs skohlõtaja darbu west, kã to lihds schim bij wedis, tadehl wezakajam deklam, kursch Kuldigas gimnastiju apmekleja, ta bij ja-astahj un us zeen. preekschneeku wehleschanõs weenu gadu Zrlawas seminaris ja-apmekle, lai waretu ihfã laikã tehwa weeta stahtees. 1868. gada rudeni pahrnahza no skohlõs un usnehma abus tehwa amatus. Pirmãs pahri seemãs, kamehr wehl wezais zeenijamais skohlõs tehws druzin pee weselibas bij, tamehr wehl peepalihdseseja, seemas-skohlã daschas stundas dohdams. Bet tohs beidsamõhs astonus dsihwibas gadus pawadija eelsch besspehziõs un gruhthas wahjibas, lihds kamehr tas laiks peenahza, kur tas kungs ustitzamo wihna kalna strahdneeku pee sewis aizinaja. Ka zeenijamais firmgalwis neween behru, bet ari pee-auguschu mihlestibas firdis seedus bij kaisijis, to peerahdija ari 18. Dezembers, wina behru deena; jo tur neween radus un draugus redseja, bet ari labs pulzinsch bij falsijees sawam mihlam skohlõs tehwa to beidsame gohdu parahdiht un wina us beidsamo dufas weetinu pawadiht. Ari zeen. Stendes dsimtskungs un zeen. mahzitajs netruhka pee wina pawadischanas. Meers un salda dufa lai ir wina pihschleem wehsã semes flehpi!

—n.

Mihgas aprinka mahzitaji Ahdaschu mahzitaja muischã 9. un 10. Janwar lohpa buhdami ir norunajuschu nahkõschã Juni mehnesi misionõs = swehtkus swehtih. Swehtku deena tiks turpmak sinama darita; swehtku sapulzes weeta buhschoht pee leelã tilta, schofejas tuwumã.

— 3lg. kara-lailã stary Kreewu saldteem ir 244,796 bihbeles, Jaunas deribas un zitas garigas grahmatas 15 walodãs par weli isdalitas. Ihpascha pateiziba par to nahkõhs Englantes bihbetu beedribahm un Mihgas kristigu rakstu beedribai (sem mahzitaja Rõsewis kunga).

Mihgas birgelu realiskohlõs eeswehtischannu 21. Janwar „Nig. Zeitung“ apraksta tã: Kur senal walles pilsehtu nobeidsa un eeschnaudsa, ir tagad plats jauks plazis redsams, kura abãs pufõs tagad izelahs wareni augsti nami, kahdi wezaja Mihgã mas bij useimami. Walles kanalis, kas senal bij eenaidneeku atturetajs, ir par ihstu pilsehta jautumu pahwehrees. Stary teem nameem, kas us zitreisejeem walles platscheem buhweti, ir wairak leeku skohlõs-namu: politechnika, 3 gimnastijas un amatneezibas skohlã stary bahnust un Nikolai-tiltu. Sestais leelais skohlõs-nams tã tika 21. Janw. eeswehtihõs; septihs, Kreewu seminaris, stahw ari jau gandrihs gataws, astõs tur gan buhs pilsehta meiteku skohlõs-nams, dewihs wehl weena elementar-skohlã un kã desmits nahks ar laiku jauna gimnastija. Kad nu wehl no schi krahschnu skohlõs-namu platscha met azis us teem ziteem wareneem nameem, kas tur netahlu stahw: swari, teaters, azu-lasarete, turnhale, gahses-nams, strehlsneeku-nams u. z.; tad redsam gan, kahds labums no tam ir atlejis, ka walles tikuschas no-ahrditas.

Usluhlojohõ to jaun eeswehtitu realiskohlõ jafaka, ka jau wina isflats apleezina, ka wina grib wifai pilsehta dsihwei kalpoht. Tas nams skunstigã isbuhwõ atwehlahs drusku no celõs un dsihwo tã fakohõ few un sawã gaismã, tã ka kãtrõs garam-gahjeis noproht, ka tas ir skohlõs-nams. 21. Janwar Mihgas karogi plwinajahs pah scho namu. Leelahs durwis bij ar eglitehm un salumeem kohschu pusch-kotõs un gangi bij pilni swehtku deenas weesu, ir pal Mihgas augstako kungu netruhka. Platas trepes wed no plascha preekschnama us skohlõs-sahlõ augstahschã. Schini sahlõ notika ta eeswehtischana. Rahtskungs von Boetticher pirmais no tribines apweizinaja un atgahdinaja, ka schi weeta, us kura stahw tas jaunais nams, kas grib Mihdseneeku behrneem meera auglus sneegt un andeles un amatu dsihwi zaur kreetnu audseschanu un mahzibu weizinaht, zitreis ir bijusi skanstõs, no kuras Mihgas birgeli pret ahrigeem eenaidneekõem zihnijuschõs; tagad tee bulwerki krituschõ, ir beiguschahs tahs preekschrohziõs andelõ un amatoõs, tahlu tahlee ir klahõ-aizinati pee ta darba pee weenas un tahs paschas pilsehta dsihwes wehchanõs un weizinaschanõs. Eik ween zaur to, ka kãtrõs ar uzihitibu dsenahs un spehkus sanemahs, spehõ augõschõ konkurenzei atstahweht pretim un lohpa gahdaht par to speh-

zibu, kahdu Mihga no wezeem laikeem ir warejusi parahdiht. Lai tã par ikweenu sewischku kreetnibu tiktu gahdahts un ikweens birgelis tiktu isaudsinahõs par tahdu, kas grib un war dsihwu dalibu nemt pee wisa, tapehõ wezahs Mihgas kahrtõs, pirms sawu waru zitu rohlõs dewa, pilnam sawrasdamõs, ka jauni laiki ko jaunu peeprafa, ir zehlfuschõs skohlõ, kura tehwu pehdõs stahdamõs grib kreetnibu joprohjom ustureht un audsinahõ. Zeen. runatajs dewa pahrskatu, kã ar scho skohlõ gahjis. Jan 1870. gadã Mihgas rahõ eezehla komisioni, kas krahja un pahrwaldija tahs no spahrkases atlikuschahs summas. 1. April 1871. g. Birshõs kaufmani nospreeda preeksch schihs skohlõs ilgadus doht 3 tuhst. rubl. un kad ar ministera kunga atwehleschanu Augustã 1873. g. scho skohlõ ihretã namã atwehra, tad winaõs kapitalõs bij jau us 43 tuhstkoschi un 1876. gadã us 68 tuhst. rubl. pee-audõs. No 1877. gada pilsehtõs nospreeda palihdseht ilgadus ar 6000 rubl. Skohlõ, pirmã laikã Bornhaupta namã eeruhmeta, 5 1/2 gadu laikã augã no 50 skohleneem us 300. Masõs ruhmes deht newareja tahs wajjadfigahs klases un blaku-klases eerikteht; bij wajjadfigõs jaunu namu us tam zelt. Skohlõs kolegiumõs nospreeda gahdaht par 13 klasehm, zeikin-sahlõ, bibliotekõs, turneschanas= un konferenzes-sahlehm, skohlõtaju dsihwokeem u. t. pr. un pee buhwes wisu to eewehroht, kas pee labõs gaismas, siltuma, gaisa un ehdrõs ruhmes skohlõi derigõs. Nama rifeõs bij no pilsehta arkitekta Felsko fagatawotõs. Pamatu namam lika rudeni 1876. g. un 2 1/4 gadã buhwmeisterõs Schier un muhrneek-meisterõs Fischer to buhwi zehla augschã. Skohlõs beki tika pehõ jaunakajeem mudukeem (Kunze) Kemnizõs fabriki gatarwoti un schurp atwesti. Finanzministerõs bij atwehlejis schihs un zitas skohlõs wajjadfibõs bes tulles eewest. Wisa ta nama buhwe ar eelsch-eeriktehm makfaja 140,345 rubl. 8 kap.; wehl preeksch dahrsa eeriktehm un sehtahm wajjaga pee 6000 rubl. un zitahm eelsch-eeriktehm pee 9000, tã ka wisa summa nahks us 155 tuhst. rubl. Kad wisa to gahjumu no schihs skohlõs usluhõ, tad jaleezina, ka tas ir teizama lapa Mihgõs wehstures rullõs. Sawu runu beidõs rahtskungs v. Boetticher pasneedsa nama atflehgõs skohlõs kolegiuma presidentam, birgermeisteram Hollanderam. Tas nu us tribini nahzis issazija pateizibu wiseem teem, kas pee schi jaunã nama usbuhweschanõs dalibu nehmuuschõ. Winesch sazija, ka skohlõs usdewums ir jauno pa-audõs mahzihõ deewabijibã, gudribõs un us dsihwes kreetnibu; norahdija us to, zil gruhõi azihm faredsams ir, ko wisa skohlõ behrneem zelã dohd un zil gruhõi ar pirktu peerahdiht skohlõs ihõõs nopelnus, tomehr schi swehtku deena rahdoht it gaischi tahdu bildi no skohlõs attihstischanaõs; no masa eesahlkuma ta ir isaugustõ par to krahschnu buhwi, kas nu preeksch wisu azihm stahw un ap scho augõs wehl zitas tahdas buhwes, kas wisa pilsehta skohlõs-buhschannu buhs redsamõs us labi augstu kãpeni weduschõs. Us sapulzeteem luhlodams winesch sazija, ka tã ir pirmõ reisi weenã lohpa sapulzejuscheõs Mihgas senakee un tãpat ari tagadejee waldineeki, lihdspreezateõs pee weena darba, pee schihs skohlõs eeswehtischanaõs un issazija to wehleschanõs, lai jaunã pilsehta waldiba lohõj un audõina wezo Mihdseneeku mihõ behru un azu raudõinu, prohti skohlõs-buhschannu. Pateiziba lai atskanoht, kã wifur, tã ari tã, Deewam, kas tahs firdis us labeem darbeem eesilda un kas ar sawu palihõgu klahõ stahwejis; pateiziba augstõ waldischanaõ, kas scho darbu nehmuuschõ sawã patwehrumã, wifahm wirsneezibahm, kas to weizinajuschõs, un wiseem, kas tik dsihwu dalibu pee schi darba nehmuuschõ. Tad lika skohlõtajeem un skohlõs-behru pulzinam pee firdõs, kas teem jadara. Schi skohlõ eesahls no mahzibu apakschajahm kãpenehm un augschklases nowadihs lihds politechnikas augstskohlõi; wina strahdahõ it ihpachõ preeksch widejahm dsihwes schkirahm un faitihs jauneklõs, ka tee war kã derigi eestahõ amatoõs, industrijõs un andeles darbõs. Schini namã, ko mihlestiba buhwesustõ, buhs augõ tehwijõs mihlestibõi, pateizibõi us tehweem, firdibõi un wihra prahtam preeksch nahlotnes; tã jaunahõs pa-audões kreetniba buhs atmakfa, gohdõs un preeksch wezakõi pa-audõei. Un kur ir tas drohschõis pamatoõs preeksch labõs skohlõs? Kur zitur — tã Hollander k. sazija — kã weenigi us ihõõs, kristigõs tijibas pamata. Ar scho pamatu zelahõs un bes ta kriht un kritihs ikweena skohlõ. Tapehõ pateizibã us Deewu lai dseedam Winam sawu flawas-dseesmu. Nu dseedaja to dseesmu: „Zeizi to Kungu re.“ Pehõ tam tad nu nahza tas ihõõs eeswehtischanaõs brihdõs. Pehõtera basnizõs wirsmahzitajõs Lãttens k. tureja to eeswehtischanaõs runu un swehtija wifõs schihs skohlõs ruhmes us ustitzigu darbu, skohlõs-sahlõ, kur il rihtõs us Deewaluhgõschanaõhm pulzeesõs, us tijzigu deewakalposchannu un wisu to namu us swehtibu Mihgõs pilsehtam. Robeidsa ar to dseesmu: „Waleez ar schehlastibu re.“ — Jaunais skohlõs-nams ir 3 tahschigõs. Leelã sapulzes sahlõ ir 58

pehdas gara, 38 p. plata un 23¹/₄ p. angsta un dohd kahdeem 500 ruhmi; ohtra tahschâ ir 6 klases un treschajâ 8 klases un dauds zitas jahles; skohlâs istabas ir wifas 14 pehdas augstas.

Lehrpatas uniwersitetê 19. Janwar tika no jauna usnemti 106 studenti: 14 teologi, 21 jurists, 29 medizineri, 18 aptekereri, 15 filologi un wehsturneeki un 9 dabas-gudr. stud. Tâ tod nu schim brithscham wisu studentu flaitis tur ir 981, starp teem 122, kas par mahzitajeem studeerê, 433 par daktereem u. t. pr.

Spanijâ ewangeliuma tizigeem ir dauds waras darbi zaur katokeem jazeeesch. Katolu preesteri dara, ko grib, un polizejas eet pa wi-neem. Tâ jau tur nesen weenam Luteru wezaku pahrim tika wina 2 deenas wezs behrninsch ar waru no mahtes rohkahm israuts, us katofu basnizu nonefts un tur no katofu preesteri nokrustihts. Behrns pee wifas tahs raustischanas sawu garu illaida un ari mahte tiko dshwa palika. Tagad atkal Alkantes pilfehita tuwumâ kahda 70 gadus weza Luteru tizibas feewina dabuja behdas peeredseht. Slima buhdama ta baudija sawa Luteru tizibas mahzitaja meeloschanu ar Deewwahreem un swehtu wakarinu; tê peepeschi feewina us mirschanu guloht eelauschahs tai namâ katofu preesteris un nemahs flimneezi ar sawu swehto elji fwaidihit. Seewina mirst un polizeja ir flait, nefs ar waru, us peederigo luhgschanahm neklausidamees, to lihki us katofu kapeem un tur aproht ar katofu zeremonijahm. Weidsiht wehl apfuhds Luteru mahzitaju, ka esohit katofu preesterim pretojees. Ewangeliuma tizigeem tohp lohgi eesist, durwis eelaustas un wifadiwaras darbi dariti un nabadstni it nekur ne-atrohd peestahwu.

Latw. Uw. redakzija ir luhgta, sawâ lapâ eenemt scho nahkoschu rakstu, ar ko D. kungs grib pateesibu aistahweht un kuras ta lapa, us ko tas sihmejahs, ruhmi esohit leegust. Raksts pats skan tâ:

Pateesibai par gohdu. *)

Schi gada (t. i. 1878. g.) „Baltijas Semkohpja“ 39. num. to weetu lasidams, kur J. Winkler'a k. sawâ raksteenâ „Wehl kas par Kursemes laukskohlotaju sapulzi“ par Stender'a mahzitaju runâ, — gan tuhli dohmaju, ka ta leeta tâ tihri rikstigi nau, bet us saweem peesihmejumeeem ween pataudamees negribeju pretim ru-naht. —

Tagad esmu Stender'a mahzitaja original-raksteenu rohkâ dabujis un zaur to pahrelezinajees, ka Winkler'a k. par wina runajohit tohti wihlees. Schis raksta:

1) „Gandrihs weselu stundu nopuhlejahs zeen. runatajs — — mehginadams peerahdiht, ka — — — wisu pafaules mahzibu swars preeksch dshwes, ar bihbeles lasischanu falihdsinajohit, tihri neeks esohit.“

Tihri neeks! Stender'a mahzitajs par scho leetu tâ raksta: „So hoch wir nûgliche Kenntnisse, Wissen und wissenschaftliche Bildung in den Dingen der Natur und Welt schâgen und ernstlich bestrebt sein wollen, jenachdem Zeit, Umstânde und Krâfte es gestatten, unsern Kindern diese Schâge zuzuwenden, so mûssen wir es doch fûr eine Verblendung halten, zu glauben, daû diese Bildung allein hinreicht, um den ganzen Menschen durchzubilden.“ Schee wahrdi pahrtulloti tâ flanetu: „Tik augsti, kâ mehs derigas atshischanas, sinaschanu un sinatnistu isgihitibu dabas un pafaules leetas zeenijam un nopeetni gribam puhletees, zil tikai laik, apstahkli un spehki to atkauj, saweem behrneem schahs mantas eeguht, — tad tomehr tas mums par apstulboschanu jatura, kad dohmatu, ka schahs isgihitibas ween peeteek, wisu zilweku gruntigi isgihitohit.“

Schi ari nau wis ta weenigâ weeta, kur Stender'a mahz. apleezina, kahdu stahwokli winsch pret „pafaules mahzibu“ eenem: schihis dohmas kâ farkans pawedeens zaur wisu wina raksteenu steepjahs un wifa wina draudse to war apleezinaht, ka wina darbi wina dohmahm lihdsigi.

2) Tahlak Winklera k. wehl saka: „Tuwaki Stender'a k. runu nebuhtu wehrts apluhkohit, tadehl ka winsch pehzak faruna gandrihs wisu atpakat panehma, par ko tas weselu gadu bij dohmajis.“

Ka ari schis teizeens nepatees, to tik matematiski newarehs peerahdiht, kâ pee pirmaja. Ari wina daba jau tahda, ka tas tikai zaur leezinee.

teem buhtu spehjams isdariht. Sapulzê par Stender'a mahzitaja raksteenu pehzak labi gara faruna bij, bet schi sihmejahs tikai us wina beidsamo nodatu, us to, kahdi gabali is bihbeles esohit lasami. Tê dascha dohmu sawahdiba parahdijahs un dascheem runatajeem ari Stender'a mahz. peekrita, bet tas tatschu ne sawu ar tahdeem wahreem nau nosihmejams: „gandrihs wisu atpakat panehma.“ Pee pirmajahm nodatam turpreti, par to, kapehz bihbeles lasischana muhsu skohlâs jamahza un kahds stahwoklis winai tê ja-eerahda, — sapulze ar Stender'a mahz. dohmahm tihri weendâs prahtôs bij.

Ar to, ko teizis, buhschu deewsgan peerahdijis, ka Winkler'a k. raksteenâ pateesibas truhkst, tadehl lai wina ziti teizeeni paleek ne-peemineeti. Ne-esmu gribejis ar Winkler'a k. stihdetees, bet tikai pateesibai gohdu doht. Dauge.

Lihdsellis,

kâ stuhgalwi behrnu war ismahziht grahmatu lasiht.

Grahmatu lasischana ir rakstu gudribas kambara atflehga. Kam schihis atflehgas truhkst, tas tani kambari newar eetikt; tam ais durwihm janoklausahs, kas eekschâ noteek. Wezaku swehts usdewums un muhsu laukskohlu likumi saka, ka wezakeem, kas sawus behrnus grib skohlâ raidiht, teem ta atflehga jakak; ar skaidrakeem wahreem fakohit, teem par behrnu lasischanas mahzibu mahjâs pascheem jagahdâ. Behrneem lasischanu eemahziht ir pateesi gruhts darbs, un wehl gruh-taks tam, kas pats nau ta darba meisters, kas pats to nau wehl grun-tigi mahzijees, kahdi pa leelakai datai wehl ir semju tauschu behrnu wezaki. Starp teem feewas, ihpafchi paschu behrnu mahtes, jau no seneem laikeem ir usnehmufchas behrnu lasischanas mahzibas amatu, un to wehl scho baltu deenu pashradâ pehz tahdas metodes, pehz kahdas wina mahtes to pashradajufchas, kas eeksch tam pashaw, behrneem tik ilgi teikt preekschâ, kamehr tee zaur besgaligu pakafaulschanu nahk pee tahs raibumu pasishchanas, ka nu paschi ween, waj wehl zaur peepalihdseschanu un ar muldeschanu mahk lasiht. Tahda lasischanas mahziba prafa dauds puhlina, dauds pazeeschanas, dauds erroschanahs; behrneem ta peenes dauds siteenu, dauds asaru un tee augsti ir: — lasischana ar nesapraschanu. Noschejojama leeta, kad pehz leeleem un gruhteem puhlineem nahk pee tahdeem wahjeem augleem! Waj zitadi lihdselli nau sinami, zaur kureem ar masakeem, waj tikpat leeleem puhlineem war nahkt pee labakeem panahkumeem? Ir gan, bet Latwju mahtes pehz teem nemahza, tadehl ka tee winahm nau pasishstami un pa leelakai datai wehl ir ne-eespehjami. Wifa pafaulê ir dauds un daschadas metodes, pehz kurahm behrni tohp lasiht mahziti, bet es tê tik ischetras peemineschu:

- I. Ge-ehdinaschanas metode,
- II. Gespehleschanas metode,
- III. Preekschfazischanas metode,
- IV. Preekschkrastischanas metode.

Par lasischanas ee-ehdinaschanu nosauzu to mahzibas metodi, kad bohkstabus iszep no kaut kahdas faldas mihtlas un tohs pa weenam dohd behrnam ee-ehst, arweenu to, kuru tas jau pasihst. Schi metode pee dauds bagatu tauschu behrneem teek isleetata. Nabagu un strahdneeku tauschu behrneem ta nau deriga, tadehl ka ta behrnus eeradina kahrumôs un tomehr pee pilnigas lasischanas nepeewed. Kad Latweeschu mahtes saweem behrneem grahmatas lasischanu ee-ehdinatu, ar abezes pihrageem, tad tee leelaki un leeli tapufchi gribetu preeksch katra darba sawu gahrdu pihragu.

Par lasischanas eespehleschanas metodi nosauzu to, kad bohkstabus islej no swina waj alwas jeb isgreisch no skahrdas waj papas un behrneem ar teem leel spehletees, kamehr tee katra pasihst un mahk ohtiram peebeedroht. Schi mahzibas metode tik pee masakeem behrneem ar labu sekmi war tikt isleetata. Preeksch leelakeem ta nau ihsti deriga, jo ta eeradina ar darbu spehleht. Leelakeem behrneem buhs sinahit, ka lasischanas mahzifchanahs ir darbs, kas teem jadara ar darbigu zensibu. Tee behrni, kas lasischanu spehledami un ar bohkstabeem rohtadamees eemahzijufchees, grib wehslak zitas sinaschanas, kâ ari darbu un amatu, ar spehleschanu eemahzitees. Teem ir gruhti tikt pee leelas gudribas un buht par kreetneem strahdneekem.

Par lasischanas preekschfazischanas metodi nosauzu to, kad behrneem bohkstabus, kâ ari bohstereeschanu un lohpalasischanu tik ilgi preekschâ saka, kamehr tee tapat bohkstabu, kâ ari teizeenu bildejumôs eesihmejuschi un pasihst ismahzijufchees.

(Turpmal wehl.)

*) Scho rakstu es ohtra Dezemberi p. g. „Baltijas Semkohpin.“ kâ schint leeta peederigai awisct, peesuhitiu, bet redakzija man pehz ischetrahm nedelahm atbildeja, ka wina newarohit usnemt tadehl, ka 1) Stender'a mahzitajam wajagoht pa scham sewi aistahweht, 2) weens weenigs gabalinsch no Stender'a mahzitaja raksta isnemts newarohit peerahdiht, ka Winkler'a k. nepateesibu runajis, un 3) wahzu rakstu schi ari masâ gabalina sawâ lapâ newarohit eelikt. „Baltijas Wehstnescha“ redakzija, kam ari sawu rakstu peesuhitiu, atbildeja, ka leeta tagad jau par wezu esohit un newis no wispahrigas wehribas.

Preekſch Jelgawas Latweeſchu kurlmehmo ſkohlſas eemakſati:

No Kaletes un Kruhtes muifchas = waldischanas 15 rubl.; no Rihgas kaufm. Badrowa f. 10 rubl.; no Schaefer zeenmahtes Jelg. 1 rubl.; no Grohbinas draudſes 8 rubl. 10 kap.; no Sabiles dr. 15 rubl.; no Jelg. Wahz. Triad. dr. upura dahw. 1 rubl.; zaur Luſtes = muifchas arendatori ſtrahpes-nauda no kalpa Straufina 2 rubl.; z. Meſchamuiſchas wagari F. Knaut f. falafiti 17 rubl. 30 kap. (to deweju liſte gan mums rohkās, bet newaram winu wiſu wahrduſ ruhmes truſkuma deht eelikt awiſes.)

Jelgawā, 5. Februar 1879.

Mahz. R. Schulz,
Kurlm. ſkohl. direktors no Kurl. puſ.

Puſke un afara.

Tur afara wirs ſemes ſklaidraka,
Kur zelōs nometuſees mahte raud
Pee ſawa miſkla behrna kapina!
Ta puſkite wirs ſemes jaukaka,
Kaſ tur uſ dahrga mahtes kapa ſeed,
No miſkla behrna rohkā ſtahdija! Redin'ſch.

M i ſ i o n e s l a p a.

Mat. 2, 10: **Un kad tee to ſwaigſni redſeja, preezajahs tee ar warenleelu preeku. 6. Janwar 1879. g.**

Miſtee miſiones-draugi! Zaur Deewa ſchehlaſtibu muſſu miſiones darbs aikal uſnehmis jaunu gadu un miſiones-lapina ſchāi jaunā gadā atkal grib ſinaſ doht par to darbu uſ tahm miſiones druwahm. Lai jaunus zelus uſnehmoht tohs ſalihdſinajam ar auſtruma-ſemes gudro zeſeem. Tee gudree bij pagani un mahnutizigi, tee mita nahweſ tumſibā un ehna, bet tee no Zuhdeem, kaſ winu ſtarpā dſihwoja, bij eepaſinuſchees ar praweefchu ſludinaſchanahm no ta Zuhdu kehniina, kam bij janahl paſaulē, eezelt muſſchigu preeka un meera waſtibu. Tad Deews teem lika ſpihdeht jaunai ſwaigſnei, kaſ teem peerahdija ta Zuhdu kehniina peedſimſchānu. Tee gahja to mekleht un nahza uſ Jeruſalemi, waizadami: „kur ir taſ peedſimis Zuhdu kehniinſch? Zo mehſ wina ſwaigſni eſam redſejuſchi auſtruma-ſemē un nahluſchi to peeluht.“ Groduſ par ſcho waizafchanu iſbijeſ iſklauiſja no rakſtu-mahzitajeem, ka Kriſtum bij dſimt pehz ta praweefcha Mikus wahrdeem Betlemē Zuhdu ſemē. No Groduſ ſuhititi tee gudree gahja uſ Betlemi un ta ſwaigſne, ko auſtruma-ſemē bij redſejuſchi, gahja teem preekſchā, kamehr ta apſtahjahs wirſu, kur taſ behrnſ bija. Un tee lohti preezadamees namā eegahjuſchi to behrnu atrada ar Mariu, wina mahti, un pee ſemes meſdamees to peeluhtſa; pehz ſawu mantu atdarijuſchi tee to apdahwinaja ar ſeltu un wihraku un mirehm. Tad no Deewa ſapni mahziti negreeſahs atpaſak pee Groduſ un aiſgahja par zitu zelu uſ ſawu ſemi. — Ta gaiſchā rihta-ſwaigſne, kaſ mums kriſtiteem no behrnu deenahm ſpihd, muſſu zelus apgaiſmodama, ir Kriſtus taſ Kungſ. Winaſ ſpohſchums muſſ ſklubina winu mekleht un ar winu ſklaidraki eepaſihteſ. Jeruſaleme ſihmejahs uſ kriſtigo draudſi, winaſ ir ſawi ſwehti rakſti un ſawi rakſtu-mahzitaji, kaſ tohs ruſko; tee muſſ raida uſ Betlemi, kur to behrniinu, kaſ peedſimis pateeſi Deews un pateeſi zilwekſ, atrohnam. Lai to atraduſchi pee jemes metuſchees to peeluhtſam, jo wiuſch ir muſſu peſtitajſ un Kungſ, muſſu kehniinſch un muſſu Deews. Lai zituſ deewuſ neturam pahw winu, lai winam dohdam ſawas dahwanas: tizibas ſeltu, ſiſniigu luhgſchānu wihraku un grehku atſtahſchanas un laba apnemſchanahs mireſ. Tad aridſan Deews mums palihdſehſ atſiht un atſtaht tohs Groduſ, tohs wilkuſ, kaſ nahſ awju drehbēſ, tohs Kriſtus kruſta eenaideekluſ, kaſ Kriſtus wahrdam par ſaimoſchānu ſauzahs par kriſtiteem, un mehſ ſawuſ zelus no winu zeſeem ſchlihrufchi par zitu zelu aiſſeſim uſ ſawu tehwaſemi debefiſ, kur Kriſtus waigſ mums ſpihdehſ muſſchigi. Ta aridſan palikſim par iſtneem miſiones-draugeem, kaſ ar ſawu tizibu, ar ſawahm luhgſchanahm, ar ſawu atjau-notu ſirdi un ſwehtu ſtaigafchanu uſ to dſihſimeeſ, ka taſ ſpohſchums,

Jelg. latw. piſſ. draudſē.

no 14. Janwar lihdſ 4. Februar.

Dſimufchi: Jacob Gaſſche; Mahz Ulrik; Guſtav Theodor Schwarzberg; Johann Robert Reekſtin; Alexander Carl Johann Mainel; Dorothea Annette Stockhaus; Dorothea Selle; Margaretha Baldrin; Margaretha Caroline Gohdain; Elvire Eliſabeth Kronberg; Caroline Dorothea Kallej; Catharina Pauline Berchenſeld; Julie Marie Edelmann; Emilie Kettig; Louiſe Adolphine Helene Eliſe Kaſal; Anna Mathilde Eliſabeth Smilga; Dorothea Grz; Annliſje Emilie Bergmann; Margaretha Emilie Laſding; Anna Amalie Louiſe Puſkiſ.

Uſſaukti: Jahnſ Birſchbiſch ar Greetu Lahje jeb Sutter; Jandrik Behrtul, kallejſ Zihruſōſ, ar Trihni Nerkerwiſ, dſim. Kahreſlin, atr. Wiſzawas Salkenecku mahjās; Jahn Andrejew, ſelhwelēſ Rihgā, ar Dahrta Eht; Carl Auguſt Strautmänn, dreimanſ Dohbelē ar Marthu Kudziſki, deeneſtmeitu; Andrei Graudin, iſdeem. unter-offzeers Rihgā ar Lihbu Wihtol, deeneſtmeitu Jelgawā; Carl Briggis ar Liſje Riebe jeb Naggiſ; Carl Wilhelm Michelfohn jeb Koch, kirpneekſ Bauſtā, atraitniſ ar Dorothea Siele, ſchurku muifchas Silku mahjās; Jandrik Freiber, diſchlerjeſtliſ Emburgā ar Dohri Brinke, meitu Emburgā; Janniſ Michelfohn, Wolgunteſ Wagunt ſaimneeka dehlſ ar Lina Einberg, meitu Kulbinu muifchā; kutſcheeriſ Mikel Willem-fohn ar Caroline Bange.

Mirufchi: ſtrahdneekſ Kriſtaw Frei, 48 gad. w.; Grift Friedrich Kruhmin, 4 g.; Jacob Neumann, 2 ned.; Luſ Weinberg, kallejſ, 64 g.; dſ. z. waktu, ſewa Dohre Kriſchjahnſohn, 48 g.; deeneſtmeita Anne Ehrmann, 60 g.; Carl Grabe iſ Jaunpiſ, 65 g.; Theodor Geddert Maſaiſ, 2 g.; Mathilde Jenny Steinart, 3 gad.; Annette Gwalb, 1 1/4 gad.; Janniſ Kronberg, 1 1/2 gad.; Eliſabeth Waſki, 2 gad.; Eduard Ström, 1 1/2 gad.; atr. Anna Ohding, 62 gad.; iſdeeneſ unter-offzeers Jane Bredelſohn, 75 gad.; Johann Heinrich Hoffmann, 3 ned.; Kriſtaw Saluſiſch, iſd. unter-offzeers, 74 gad.; Otto Eduard Tſchigowitſ, 9 1/2 ned.; ſehrindera ſewa Liſje Kwiſchewitſch, 76 gad.; atſamneekſ Carl Dubinſki, 32 gad.; Margaretha Baldrin, 5 minutes; meita Dahrta Burmall, 70 gad.; ſtrahdn. ſewa Odde Seemee, 48 gad.; atraitne Trihne Jürgens, 79 gad.; meita Dahrte Zuhne, 32 gad.; atſaw. Johann Ulrich Grindſel, 61 gad.; ſtrahdn. ſewa Anliſje Michelfohn, 40 gad. R. S—z.

kaſ pahw mums uſlehzis, ari atſpihd teem paganeem, ko wehl apklahj tumſiba un krehſliba. Lai taſ bagatigi notiktu, uſ to lai gribetu ſwehtihht Deews taſ Kungſ ſcho miſiones-lapinu ari ſchāi jaunā gadā. Amen.

Miſiones-lapinajauno miſiones-gadu uſnemohht laſtajeem grib pahw ſklatudoht par to miſiones druwu, ko tumſiba apklahj, un par to miſiones darbu, to gaiſchumu, kaſ tai nahweſ ehna uſlez. Zilweku, kaſ muſſu paſaulē dſihwo, ſklaita tagad pawifam 1400 mil., winu ſtarpā 400 mil. kriſtiti; atſikuſchi ir 1000 mil. tumſchi pagani. Miſiones-beedribas, kaſ ſawugaiſchumu leek ſpihdeht teem tumſchineekem, no 1792. gada, kurā 3 ween bij, ir wairojuſchahs lihdſ pahri par 60. Miſionaru, to Deewa wihru, kaſ no kriſtigas draudſes ſuhititi, ſawu tehwaſemi atſtahjuſchi Deewa wahrduſ ſludina teem paganeem, ſklaitſ beidſamōſ 50 gaddſ ir audſiſ no 200 lihdſ 2300; taſ dahwanas, laiſigſ ſelſ un ſudrabſ, ko tee paſneedi, kam tizibas muſſchigaiſ ſelſ ir, wairojuſchahs no 2 lihdſ 24 mil. mahrfku (= 8 mil. rubuku.)

Rihnā ar 400 mil. eedſihwotajeem ſtrahdā 200 miſionari ar 20,000 kriſtiteem; Preekſch-Indijā ar 200 mil. eedſihwotajeem 600 miſionari no Ciropas un Amerikas un 400 mahzitaji un palihgi no ſemes laudihm ar 318,000 kriſtiteem; Paſak-Indijā pee Karehneem 80,000 kriſtiti; Imalaja kalnōſ pee Kobleefcheem 35,000 kriſtiti; Bakar-Indijā 308,000 kriſtiti; Auſtraliſjā 263,000; Deenas-widus-Aſrikā 114,000; Madagaſkaraſ ſalā 270,000 — pawifam kriſtiti no paganeem, kaſ miſiones gaiſchumā ſtaigā, 1 1/2 mil. Swehtee rakſti, taſ Deewa gaiſchums, pahrtulkoti tagad 230 walodās.

Lamuku-tautā Preekſch-Indijā, pee kuras ſtrahdā Leipzigas ewangel. Luteru miſſiōeſ beedriba, un kurai mehſ noſuhtam ſawas dahwanas un luhgſchanas, tagad ir 16 miſiones-ſtationeſ ar 17 miſionareem, 7 tautas mahzitajeem un 96 palihgeem; 102 ſkohlſas ar 128 ſkohlotaſjeem; 9,908 kriſtiti, no kureem beidſamā gadā kriſtibu dabujuſchi 897. Leipzigas miſiones-beedriba iſgahjuſchā gadā ſanehmufi dahwanas: 270,000 mahrfku (= 90,000 rubl.) tai ſtarpā no Kreewuſemeſ Luteru draudſehm 30,727 mahrfku (= 10,000 rubl). Muſſu Kureſemeſ draudſeſ ir ſametuſchah 1802 rubl. 69 kap.

Miſtee miſiones-draugi, par to deewagan ko teikt un ſlaweht, kā Eſajas ſala 60, 5: „tu redſeſi un iſpluhdiſi kā weena upe un tawa ſirdſ brihniſeeſ un iſplehtifeeſ, jo ta juhraſ draudſe pee tewiſ tapſ atgreeta un taſ paganu ſpehſ nahſ pee tewiſ.“ Bet aridſan ja-luhdſ, lai taſ Kungſ ſawai draudſei palihdſ mohſteeſ no meega, ka wehl duhſchigaki rohkāſ peeſekam pee ta darba, jo taſ plahwums ir leek un to darbineeku wehl pamaſ. —